

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVI • Lapkritis — November 26, 1981 Nr. 46

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

REAGANO NESEKMĖS

Bėdos dauginasi pačios

Vytautas Meškauskas

Jau prieš 7 savaites (spalio 8 dienos Dirvos numeryje), po ilgesnio prezidento Reagano pasisiekimo laikotarpio, pradėjome kalbėti apie nesėkmę. Jo ūkinis planas sumažinti mokesčius, valstybės išlaidas ir chronišką deficitą - kartu skiriant daugiau lėšų krašto apsaugos reikalam, pasirodė praktiškai neįgyvendinamas. Ne tik šių metų, bet ir 1984 metų biudžetas nebus suvestas be didelio deficito, kuris dengiamas paskolomis iš piniginės rinkos. O tai, savo keliu palieka mažiau laisvų pinigų kitiems norintiems skolintis ir pakelia visiems nuosimčius už paskolas.

Kredito pabrangimas veda prie ūkinės stagnacijos. Tai turi tą gerą pusę, kad padeda kovoti su infliacija, tačiau toks kovos būdas nelygiai išdalina jos kainą. Mažiau pasiturintieji sluoksniai nukentčia daugiau negu turtingieji, nelaukantieji 'savo kiaušinių viename krepšyje'. Netekti darbo retai kam būna malonumas. Už tat administracijos tikslas buvo ne tik sumažinti infliaciją, bet kartu ir atkurti ūkį. Tam turėjo padėti sumažinti mokesčiai, bet čia ir vėl bėda. Depresijos metu sumažintais mokesčiais stengiamasi pažadinti apstingusį ūkinį gyvenimą, t.y. sumažinti juos bizniui ir turtingesniems sluoksniams. Bet toks elgesys prieštarauja susiklosčiusiai 'socialinei sąžinei'. Už tat buvo sugalvota sumažinti mokesčius visiems lygiu nuosimčių. Savaimė aišku, kad tie, kurie ne turi mokestinių pajamų, negauna jokios naudos iš tokio sumažinimo; o tie, kurie pro-

porcingai mokėjo daugiausiai mokesčių, susilaukia didžiausios naudos - tikintis, kad jie tą pelną investuos į biznį, tuo būdu sudarydami daugiau darboviečių ir mažiau iš mokesčių sumažinimo pasipelnusiems.

Kadangi biudžetas turi būti abiejų kongreso rūmų patvirtintas, gali įsivaizduoti, kad daugumas tautos atstovų žiūri ne tiek visos tautos interesų, kiek savo rinkiminės apylinkės kad užsitikrintų perrinkimą. Už tat sudarant biudžetą, o ypač jį apkerpant - norint gauti tam kongreso pritarimą, reikia sudaryti visą eilę privačių sandėrių, kad gauti reikiamą balsų skaičių.

Visa tai valstybės biudžeto sudarymą demokratinėje santvarkoje paverčia vienu iš sunkiausių įsivaizduojamų darbų. Reagano biudžeto direktorius David Stockman jais skundėsi per eilę pasikalbėjimų su savo draugu žurnalistu William Greider, kuris jo patyrimus paskelbė Atlantic mėnraščio gruodžio numeryje. Administracijos politiniai priešai, aišku, apsidžiaugė, lyg geležėlė radė. Stockmanas administracijos vardu jiems siūlęs kaip gerą prekę pirkti tai, dėl ko pats nebuvo tikras ir turėjo savo abejonių. Jis prarado, kaip Washingtonė sakoma, savo patikimumą (los his credibility). Susidariusią būklę N.Y. Times taip apibūdino:

'Administracija jau prieš kelis mėnesius žinojo, kad jos ūkinė politika negali būti sekminga, bet nudavė, kad galės. Da bar ir plati visuomenė žino tie

Naujoji Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalino valdyba. Iš kairės: dr. Algis Arbas — vicepirm., Violeta Burokaitė — sekr., Linas Regis — pirm., Cezaris Modestavičius — buv. vyr. valdybos pirm., Algis Jurkūnas ir Liūtas Dargis — nariai. Prie vėliavos Gintaras Endrijonas, Juozas Mikužis ir Jonas Savickas.

Chicagos neolitanai paminėjo korporacijos sukaktį

ANTANAS JUODVALKIS

Lapkričio 7 dienos šeštadienis Chicagoje praėjo neolitanų ženkle. Pasimeldę tėvų jėzuitų koplyčioje, pagerbę žuvusiuosius už Lietuvos laisvę, aplankę mirusiųjų neolitanų kapus, dalyvavę dvimetiniame Korp! Neo-Lithuania suvažiavime, išrinkę vykdomuosius organus, vakare sugrįžo į Lietuvos Tauti-

sa. Anksčiau ar vėliau su ta problema turės susidurti ir Mr Reagan.'

(Nukelta į 2 psl.)

nus Namus atšvesti korporacijos 59-tą veiklos sukaktį.

Šventė pradedama iškilminga sueiga. Įnešama Korp! Neo-Lithuania vėliava, paskui kurią įeina valdyba ir užima prezidiume vietas. Šventę atidaro padalinio pirm. Gražina Gražienė. Sveikina susirinkusius, giedamas tautos himnas, susikaupimu prisimenami mirusieji. Ilgesnį žodį taria Antanas Juodvalkis, kuris nuklįsta į praeitį, į korporacijos steigimą bei plėtimąsi, bet ilgėliau stabteli prie šių dienu sąlygų ir rūpesčių (kalba dedama atskirai).

Spalvingų ceremonijų metu naujai pakeltiems senjorams uždedamos Korp! Neo-Lithuania spalvos, susirinkusiems dainuojant spalvų dainą, garbės nario, Maironio — Lietuva brangi. Dainai vadovauja vyr. dainininkas Antanas Plytnikas.

Junjorų tėvūnas Vytas Plioplys ir magistrė Marytė Donskytė (praėjusiuose aprašymuose netiksčiai atspausdinta pavardė), atsisveikina su savo auklėtiniais ir nuima junjorų kepuraites. Vėliavos ir visų susirinkusiųjų akivaizdoje, pirm. Gražina Gražienė priima priesaiką ir uždeda korporacijos spalvas. Šiltą ir padrąsinantį žodį taria pirmininkai: Chicagos padalinio — Gr. Gražienė ir vyr.

valdybos — Cezaris Modestas. Naujųjų senjorų vardu žodį taria živilė Endrijonienė ir savo vadovams įteikia asmenines dovanas.

Korp! Neo-Lithuania spalvomis pasipuošę šie senjorai: Marija-Živilė Endrijonienė (globėjas Algis Modestas), Darius Balzaras (glob. Zigmas Mikužis), Vydas Dargis (glob. dr. Alvydas Arbas), Paulius Devenis (glob. Linas Regis), Vytautas Liškūnas (glob. Marija Donskytė) ir Kęstutis Pocius (glob. Petras Steikūnas).

Susirinkusieji naujuosius neolitanus pasveikino garsiais plojimais, o jų globėjai įteikė Korp! Neo-Lithuania leidinį bei kitas dovanas. Iki šiol šiuo leidiniu būdavo apdovanojami visi pakeltieji, bet laida baigia išsisemti ir teks ieškoti naujų būdų ar bandyti laidą pakartoti, pratešiant korporacijos veiklą iki šių dienų.

Iškilmingoji sueiga baigiama Chicagos padalinio valdybų pasikeitimu. 1981-1982 akademiniams metams valdybą sudaro: pirm. Linas Regis, vicepirm. ir išdininkas dr. Alvydas Arbas, sekretorė Violeta Burokaitė, nariai — Algis Jurkūnas ir Liūtas Dargis. Tėvūną, magistrą ir arbiterą elegantiarum bei kitus pareigūnus pasikvies vėliau.

(Nukelta į 4 psl.)

Kanados Tautos Fondo pirm. A. Firavičius įteikia čekį 50.000 dol. sumoje. Iš kairės: Vlisko pirm. dr. K. Bobelis, Tautos Fondo pirm. J. Giedraitis, Kanados Tautos Fondo pirm. A. Firavičius ir prel. J. Balkūnas.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Varžybos dėl Europos. - Prezidento Reagano priešpuolis. - Kodėl zero pozicija yra nepriimtina sovietams. - Amerikos politikos pasikeitimai. - Ir jėzuitus reikia nukreipti nuo Marxo?

Prezidento Reagano pereito trečiadienio kalba nebuvo staigmena. Ji faktinai ir nebuvo ruošinama kaip tokia. Jau

REAGANO NESEKMĖS...

(Atkelta iš 1 psl.)

Stockman parašė atsistatydinimo pareiškimą, bet prezidentas jo nepriėmė. Kodėl? Todėl, kad jam toks sprendimas - palikti Stockman esamoje vietoje - atrodė politiniai pats geriausias, nes Stockman galima prikišti tik tai, kad jis ne laiku pasakė tiesą. Politikui tai didelis nuskaltimas, bet baudžiamuose įstatymuose jis nenumatytas. Juo labiau, kad pats Stockman po pasikalbėjimo su prezidentu pareiškė sušauktiems reporteriams:

„Aš čia dabar nebūčiau, ir nebūčiau beveik ištisus metus dirbęs po 16 valandų į dieną, jei netikėčiau prezidentu ir jo politika“.

Jei laimė dar vis neapleido Reagano, Stockman interview sukelta audra galėtų pataisyti atmosferą. Aukšti nuosimčiai už paskolas, kurie buvo kaltinami už ūkinius sunkumus, jau prieš kiek laiko pradėjo kristi. Sumažinti mokesčiai, kurie privatiems žmonėms pradėjo veikti nuo šių metų spalio mėn. - o bizniui jau nuo metų pradžios, laikoma geriausia atkutinimo priemonė ūkinio atoslūgio metu. Ko dar reikia - yra paieškoti naujų priemonių deficito sumažinimui ateityje, kad atkutinimui prasidėjus vėl neatgytų infliacija ir vėl nepergyventumėm dabartinės padėties.

Reikia taip pat neužmiršti, kad federalinei valdžiai nutraukus kokią nors programą, dažnu atveju ją turės testuoti atskirų valstijų ar miestų savivaldybės, kas reiškia, kad jos turės pakelti mokesčius. Tokiu būdu - našta bus panaši, tik mokesčių rinkėjai pasikeis. Už tat didžiausias objektas, kurį dar galima apkirpti, yra krašto apsaugos biudžetas. Faktinai jis šiais fiskalniais metais bus nedaug didesnis metais nedaug bus didesnis negu dar Carterio pasiūlytas 180 milijonų dolerių, tačiau 83 ir 84 metais jis numatomas Daug didesnis. Štockmanui atrodė, kad karinį biudžetą galima apkirpti 30 milijonų dol. per ateinančius tris metus, sumažinant tik nebūtinai reikalingas išlaidas.

Nelaimė nevaikšto viena... Nesigailėjimas lėšų krašto apsaugai buvo Reagano administracijos koziris derybose su sovietais: jei jūs nepasirodysite sukalbami, mes esame pasiruošę pradėti ginklavimosi lenktynes! Dabartinės nuotikos krašte nekaltas už tokį pasirengimą. Jos greičiau rodo už palinkimą į nuolaidas. Tos prarastos galimybės pabėgti man kol kas labiau siai gaila.

nuo pirmadienio buvo žinoma, kad jis konkrečiai pasiūlys, tačiau ji buvo reikalinga kaip atkirtis sovietų propagandai, kad JAV norinčios karo ir būtent - apriboto tik Europa. Už tat sovietai turį taip ginkluotis, kad JAV-bėse tokios mintys nekiltų. Vakarų Europa, apamai imant, savo susiklosčiusia padėtimi, ūkine gerove - kuri tik dabar pradeda rodyti kai kurių trūkumų, yra patenkinta. Karo paprastai nori tik desperacijoje esančios tautos. Todėl Vakarų europiečiams sovietų taikos melodija buvo ir yra maloni muzika. Ypač kai pagalvoji, kokių nuostolių gali padaryti, kad ir 'ribotas', atominis karas.

Kaip rašo N.Y. Times James Reston, Haigas ir kiti aukšti Valstybės Departamentui pareigūnai pagaliau įkalbėjo Reaganą griebtis kontraofenzyvos, nes JAV pralošia propagandinį karą su sovietais. Tie kalba apie taiką, o JAV prezidentas apie galimybę laimėti ribotą atominį karą! Be to, iš viso laikas atėjo pasisakyti pačiam prezidentui apie JAV užsienio politiką, o ne leisti apie ją susidaryti nuomonę iš kartais prieštaraujančių Haigo ir Weinbergerio pareiškimų.

Prezidento kalba, kaip paprastai, buvo gerai paruošta ir gerai perduota. Pabrėžęs Amerikos taikos meilę faktų, kad JAV po karo neišnaudojo atominių ginklų monopolio (kas faktinai turbūt ir buvo didžiausia JAV klaida), jis konkrečiai sovietams pasiūlė, lapkričio 30 dieną prasidedančiose Zenevoje derybose dėl atominių ginklų Europoje, eiti prie 'zero padėties' - t.y. Vakarų Europa atsisako nuo numatytų naujų vidutinės distancijos atominių ginklų, galinčių pasiekti taikinius pačioje Sovietijoje, jei Sovietija atsisakytų savo turimų SS4, SS5 ir SS20 raketų, nutaikintų į V. Europą.

Tai buvo retoriškas pasiūlymas, neturint daug vilties, kad sovietai jį priimtų. Pirmas dalykas - jų tos raketos turi 1,100 atominių užtaisų, tuo tarpu NATO numatyti ginklai - Pershing II raketos ir skraidančios bombos turėtų tik 750. Kam jiems atsisakyti nuo turimos persvaros, kuri pagal jų logiką jiems yra reikalinga, jei varžovai net nesirengia jos pasiekti? Brežnevas rašė tiškame pasikalbėjime su Der Spiegel jau yra iš anksto atmetęs 'zero galimybės' idėją!

Reagano kalba parodė ir kai kuriuos JAV politikos pasikeitimus. Iki šiol jis pats ir Valstybės Sekretorius Haig kalbėjo apie 'linkage' - ryši tarp atskirų JAV politikos aspektų. Jei sovietai ir toliau ne gerai elgsis, su jais negalima derėtis ir dėl atominių ginklų. Savo kalboje prezidentas apie prasidėjančias derybas kalbėjo kaip apie nepriklausomą

nuo kitų dalykų objektą. Dar daugiau, nepaisant to, kad jis paminėjo sykį Afganistaną ir pabrėžė JAV idealą, leidžiantį žmonėms patiems pasirinkti savo gyvenimo kelią ir būdą, jis be rezervų kalbėjo apie tolimesnes derybas dėl nusiginklavimo kitose srityse: strateginių raketų (START vietoje SALT) ir net konvencionaliųjų ginklų. Prisimindamas Madrido konferenciją, prezidentas pasisakė už Helsinkio baigiamąjį aktą, kuris dar toli gražu nesąs įgyvendintas.

Visa tai kalba už grįžimą prie daugiau tradicinės JAV politikos, kuri, atrodo, turi ne mažai pasekėjų šiame krašte ir Europoje.

Grįžtant prie to kontinento reikia pastebėti, kad toji kalba jam buvo daugiau skiriama negu kam kitam. Kaž kaip keistai atrodo, kad tokiame, palyginti kūrtingame kontinentui reikia aiškinti tokius elementarius dalykus, kurie turėtų būti žinomi kiekvienam bent kiek besidominčiam esama padėtimi žmogui. Bet atrodo, kad ir nusimanančius retkarčiais reikia vis iš naujo užtikrinti.

Nuo vienokio ar kitokio išpuolio, kokį paliks prezidento kalba tenai, priklauso Vokietijos kanclerio H. Schmidto likimas. Jis pats už glaudžią sąjungą su Amerika, tačiau jo socialdemokratų partijoje opozicija prieš tai auga. Tiesa, jei jis būtų priverstas atsistatydinti ir būtų paskelbti nauji rinkimai, šiandien juos greičiausiai laimėtų krikščionių demokratų bei bavarų krikščionių-socialų koalicija. Tos partijos linkusios daugiau bendrauti su JAV negu socialdemokratai, tačiau ir jos turi skaitytis su iki šiol besikeičiančia nuomone. Pvz., įrodymui, kad krikdemai nėra perdėm konservatyvūs, jie į savo nesenai įvykusį kongresą pakvietė 500 jaunų žmonių, kuriems leido pasakyti ir savo nuomonę. Kalbėdamas jiems partijos vadas H. Kohl, kuris eventualiai būtų kancleriu - jei rinkimus laimėtų krikdemai, pasisakė už didesnį prisirišimą prie Atlanto sąjungos negu dabar Schmidtas praktikuoja, tačiau didžiausių ovacijų Kohl susilaukė po tokio pareiškimo:

„Mes priklausome prie vokiečių taikos sąjūdžio ir mes norime nusiginklavimo ir detentės.“

Kalbant apie nuotaikas, kurioms pakreipti buvo skirta prezidento kalba, reikia prisiminti būdingą faktą, kurį iškelė The Economist specialus Vatikano korespondentas. Jau pati jo rašinio antraštė kalba už save: „Ad majorem Marx gloriam“. Popiežius esąs susirūpinęs kai kurių jėzuitų veikla. Jų generolas tėvas Aruopis, 74 m. amžiaus, po smūgio rugpiučio mėn., yra labai

■ Iš kitos pusės

Mūsų laikraščiuose trūksta kryžiažodžių. Tą spragą iš dalies padengia vedamieji, patiekdami mįsles ir galvosūkius. Pavyzdžiui, DRAUGO spalio 29 d. Nr. b. kv. rašo apie 'aktyviai besirausiančius sovietinius kurmius', pastebėdamas:

Dar prieš metus Valstybės Departamentas... lygiai kaip viena mūsų centrinė politinė organizacija ir vienas lietuvių laikraštis, visomis išgalėmis rėmė Amerikos detante (bendravinimą) su sovietais, NURODINĖDAMI, KAD IŠ TO DAUG NAUDOS TURI NE TIK JAV, BET IR PAVERTIEJI. Šios klaidingos akcijos dėka sovietai išaiškino ir mūsų pagrindžio organizacijas, suėmė daug nelegalios pagrindžio spaudos darbuotojų“.

Po to ir nenorom pradėti spėlioti, kas jie būtų: ALTA, Akiračiai? Kadangi paskutiniai neturėtų būti populiarūs Draugo skaitytojų tarpe. Jie greičiau atsimintų... ATEITI. To gražiai leidžiamo žurnalo š. m. 4 Nr. yra atspausdinta Tomo Venclovo paskaita ateitininkams, kurioje palankiai atsiliepiama apie detentę:

Nemanykime, kad tik patriotiškai nusiteikusių valdininkų dėka Lietuva laikosi geriau negu kitos sovietinės respublikos. Yra čia šiek tiek ir pačios Maskvos noro padaryti Pabaltijį vitrina vakarams. Dabar TAS NORAS ŽYMAI SUMAŽĖJĘS, NES DETENTE FAKTIŠKAI GRIUVO, IR PABALTIJŲ REIKALAI INTENSYVIAI BLOGEJA“.

Dar sunkiau išsprendžiamą galvosūkį patiekia straipsnio galas, klausimas:

„Ar kartais sovietiniai kurmiai, besirausdami mūsų tarpe, KURDAMI PARALELINES ORGANIZACIJAS... nėra įsiveržę į... kovos dėl Lietuvos laisvės barus?“

Pirmas spėjimas būtų (R) Bendruomenė! Juk kitos paralelės organizacijos neturime, bet viena iš jos įsisteigimo priežasčių buvo Bendruomenei be (R) primetamas bendravimas su okupantais. Jei tas spėjimas netinka, kita galimybė būtų nesenai įsisteigęs Kalifornijos frontininkų 'vienetas'. Aiškiai nepasisakydamas, autorius tik padidina įtariamųjų skaičių, kas kelia tradicinį klausimą. Kieno naudai tai daroma? vm

silpnos sveikatos. Jo pareigas eina tėvas Paolo Dezza 79 metų ir beveik aklas. Tuo tarpu 27,000 to ordino nariai, nuo 1974 m. konferencijos, yra linkę praplėsti savo veiklos lauką 'tarnaudami vargšams' ir 'kovodami už socialinį teisingumą'. Tos paskutinės veiklos pasakoje, kai kurie jėzuitai atsidūrė neįtikėtinose vietose. Pvz., Nicaragua revoliucinio režimo patarėjas, vietinių vyskupų pasipiktinimui, yra jė-

zuitas. Tuo tarpu Lenkijoje K. Bažnyčia išlaikė savo autoritetą kaip tik neplėsdama ten savo veiklos. Susirūpinęs popiežius tėvo Paolo Dezzos asistentu paskyrė tėvą Giuseppe Pittau, 52 m., iki šiol vadovavusiam Japonijos jėzuitams, kad jėzuitai prisimintų savo paklusnumo popiežiui priesaiką ir darbuotųsi taip, kaip jam atrodo teisinga, Bažnyčios naudai ir 'ad majores Dei gloriam'.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

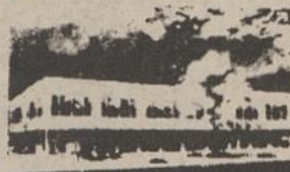
UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos esant atitinkamai sumai.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

PUBLICATION NUMBER (USPS—157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Gruodis — spaudos meniuo**PADEKITE DIRVAI SURASTI
NAUJŲ SKAITYTOJŲ**

Judrus ir permainingas šių dienų pasaulis. Įvykiai keičia įvykius, kiekviena diena neša vis ką nors nauja, labai dažnai kas dar taip nesenai buvo neįtikėtina ir nelaukta. Dažnu atveju tai liečia tolimus, nuo mūsų atitrūkusius aukštosios politikos valstybinius reikalus; dar dažniau tokius, kurie vienu ar kitu būdu paliečia ir mus pačius, kiekvieną asmeniškai. Užtat šiandien sunku įsivaizduoti žmogų, kuris nesektų paskutinių žinių, perduodamų per televiziją arba radiją. Jų pranešimų lyg ir pakanka žmogui, kuris tėsdomi tuo, kas vyksta jo gyvenamoje svetimoje aplinkoje.

Bet gi kiekvienas tautybės žmogus turi dar ir specialių interesų, kurie liečia jo kilmės žmones, jo gimtąjį kraštą, jo tautinius rūpesčius. Čia jis jau nebegali pasitenkinti vien svetima informacija. Čia jam prisiereikia žinių apie savo tautinę grupę, kurias paprasčiausiai ir daugiausiai pateikia jo gimtąja kalba leidžiami laikraščiai, studijinės knygos, radijo valandėlių programos, grožinės literatūros kūriniai. Ir dėl to šiandien beveik visiškai nebesuprantama, kaip išei vijoje gali išverti sąmoningas lietuviai, jeigu jis nepalaiko nuolatinių ryšių su savąja spauda, jos nesiprenumeruoja ir neskaito. Didžiam apgailės tavimui — tokių yra. Gal net daugiau negu skaitančių, o tik riausiai daugiau negu jų reikia. Redaktoriai ir leidėjai stengiasi visomis priemonėmis tokius atitrūkusius pasiekti ir pažadinti, tačiau jų pastangos tolygios žirnių atsimušimui į sieną, jeigu spausdintas žodis jų nepasiekia. Vienintelė prie monė iš to užburto rato prasi mušti tėra tik skaitančiųjų tal ka ir gyvųjų organizacijų pas katinimas. Spaudos žmonės šią talką ypatingai vertina ir ja džiaugiasi.

Šia linkme tautiečių dėme siui metų pabaigoje patrauk ti, JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Taryba šių metų gruodžio mėnesį paskelbė lie tuviškosios spaudos mėnesiu. Jos atsišaukimą skelbiame Dir voje, jis neabejotinai pasiro dys ir kituose laikraščiuose. Bet būtų didelis nusivylimas, kaip ne kartą praeityje pana šius spaudos mėnesius skel biant, jeigu ir šis skatinimas teliktų tik paskelbusiame laik

raštyje vietą užpildžiusiu žo džiu, neiššaukusiu konkrečių užsimojimų.

Jeigu mes tikrai suprantame Kultūros Tarybos vadovų intenciją — gruodžio mėnesį skelbiant lietuviškos spaudos mėnesiu, siekiama dviejų tiks lų: plačiau paskleisti savąją spaudą ir, kas ne mažiau svar bu, žadinti žmonėse lietuvišką sąmonę. Juo sąmoningesnė vi suomenė, tuo didesnius užsi mojimus gali jos vadovai įgy vendinti. Spausdintam žo džiui pasklisti reikalinga turėti kaip galint daugiau rėmėjų ir skaitytojų, o taip pat, kiek vienam sąmoningam lietuviui yra nemažiau svarbu palaiky ti ir dvasinį ryšį su savo tautos visuma. Tai jam ištikimiausiai teikia ir stiprina nuolat ji pasiekias lietuviškas laikraštis bei įsigijama knyga. Be jų jis negali jaustis esąs lietuviško gyvenimo dalininku, bet tik retkarčiais pasirodančiu sve čiu ...

Jau labai kukliai skaičiuo jant, atrodo, kad visos Ameri kos mastu, per paskelbtą lietu viškos spaudos mėnesį, būtų

Lietuvos Nepriklausomybės Fondas, vadovaujamas Emilijos Čekienės tyliai, bet kruopščiai eilę metų vykdo naudingus Lietuvai darbus. Negrįžtant į praei

visiškai įmanoma surasti bent tūkstantį naujų prenumeratorių visiems laikraščiams ir apie tiek pat išparduoti knygu. Bet tokiems dalykams pasiekti reikėtų šio to daugiau, negu paskatinimo laikraščiuose. Ar negalėtų į talką įsijungti apy linkių valdybos, kurių numatyti asmens ketvertą sekmadienių padirbėtų ten, kur susitelkia daugiau žmonių? Mėnesio pabaigoje rezultatai neabejotinai būtų gražesni.

Labai svarbu, kad per tą mėnesį anksčiau nesiprenume ravę užsisakytų bet kurį patriotinį išėivijos laikraštį. Ži noma, mums maloniau būtų, kad juo būtų pasirinkta Dirva. Tam paskatinti, mes siuntinėsimė Dirvą nuo pat užsisakymo dienos ligi ateinančių me tų pradžios, atseit visą šių me tų gruodžio mėnesį, dovanai tiems, kurių vardu bus gauta metinė prenumerata. Kas tuo būdu užsakys laikraštį kaip kalėdinę dovaną savo artimie siems, prieš žventes galėsime tatau paskelbti lakraštyje, jei gu to būtų pageidaujama.

Antra vertus, kas atsiųs \$1 pašto išlaidoms padengti ir nu rodys adresą asmens, kuris susipažinęs galėtų Dirvą pats prenumeruoti, siuntinėsimė laikraštį susipažinimui visą mėnesį taip pat dovanai.

Tad pasinaudokime spau dos platintojų tarpininkavimu arba užpildykime Dirvoje spausdinamas atkarpas ir pa dėkime gruodžio mėnesį suras ti Dirvai naujų skaitytojų. Jūs mes mielai sveikinsime, o juos atavedusiems iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

Gruodis - spaudos mėnuo

JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Taryba, siekdama įgyvendinti išėivijos tautinei gyvybei būtiną tradiciją, vėl skelbia

GRUODŽIO MĖNESĮ SPAUDOS MĖNESIU.

Gruodis — Kalėdinėm dovanom pasikeitimo metas. Nėra prasmingesnės ir kultūringesnės do vanos kaip lietuviškųjų laikraščių, žurnalų prenu meratos, savųjų autorių knygos. Praturtinkim tom dovanom savo šeimos narius, artimuosius, pačius save.

Spauda visada buvo, o išėivijoje dar labiau yra geriausia tautinio bendravimo, informacijos, saviauklos ir savimokos priemonė, laisvalaikio iš mindingiausia pramoga.

Spauda yra ir išėivijos tautinio sąmoningumo mastas. Kai periodikos išėjimas ims retėti ar net nutrūkti, kai knygas vis mažiau kas bepirks, tai bus ženklai, kad nutautimo liga stiprėja ir plečiasi, kad ir tautinės mirties giesmė jau prie mūsų durų. Kad esame pasiryžę tų, ženklų dar ilgai neregėti, prasmę.

liudykime Spaudos mėnesiui teikdami turinį ir Baigę spaudos mėnesį, įžengsime į mūsų tau tos pranašo Maironio gimimo ir mirties sukaktu vinius metus. Verta jo drąsinimą prisiminti: "Ga na aimanuoti! Pažadinkim viltį, ir stokim į darbą, nelaukę giedros.

JAV LB KULTŪROS TARYBA

**Lietuvos Nepriklausomybės Fondas leidžia
Lietuvos Diplomatinijos istoriją**

tyje paremtus kitų įvairias darbų pastangas, LNF yra išleidęs mūsų tautos laisvės kovotojų partizanų dainų rinkinį "Laisvės kovų dai nos", suredaguotas a. a. J. Aisčio. Šiuo leidiniu LNF atžymėjo mūsų tautos sūnų heroines kovas, įamžino drąsą lietuvių rezistenciją sovietiniam pavergėjui. Tai gyvas paminklas žuvusiems partizanams, kalbantis lie tuvio dvasiai visuose pasau lio kraštuose, tyliuose už kampiuose.

Vėliau, 1969 metų pra džioje išleido anglų kalba veikalą apie Lietuvą "Li thuania 700 Years" 1500 egz. Jos laidai greitu laiku išsibaigus buvo išleista 2-ji laida 1000 egz. ir vėliau 3-ji ir 4-ji, o pareikalavimui ne mažėjant šiais metais į pa saulį išėjo ir penktoji laida 1000 egz. Svetimiesiems daugiausia išplatinta užsi sakant per Maryland Books leidyklą, vadovaujamą Ste po Zobarsko.

Šiandien, kada komuniz mas plečiasi pasaulyje ne tiktai ginklo, kiek idėjinės kovos dėka, tai ir mūsų di džiausias ginklas tegali bū ti teisinga informacija, ne agituojanči, bet laisvam pa sauliui tiesą atverianti apie mūsų tėvynę Lietuvą. Iš to istorinio veikalo, skirto sve timųjų informacijai, išryš kėja lietuvių tautos nuei tas kelias. Svetimos spau dos teigiami įvertinimai "Lithuania 700 Years" paskleidė po visą laisvąją pa saulį ir tai yra didžiausia padėka LNF nariams, au toriams už įdėtas pastan gas ir aukotojams už jų dosnumą aukomis.

Po minėto LNF įnašo į lietuvių tautos istoriją il gesnį laiką vyko pasitari mai su "Lithuania 700 Years" redaktorium ir au torium Lietuvos Pasiunti nybės Patarėju dr. A. Ge ručiu išleidimui kito veika lo Lietuvos Diplomatinijos istorijos, kurią jis baigia rašyti. Iš patyrimo žinoda mi dr. A. Geručio darbštu mą ir nuoširdų atsidavimą Lietuvai, tikime, kad ir šis istorinis veikalas netrukus bus baigtas.

Š. mėn. 11 d. Čekų na muose, Woodhaven, N. Y. įvyko Lietuvos Nepriklau somybės Fondo posėdis, ku riame dalyvavo ir kontro lės komisija iš Philadelphi jos: V. Matonis, V. Gruz dys ir P. Didelis. Taip pat iš toliau atvykę buvo p. Si rusai iš New Jersey. LNF pirmasis pirmininkas ir vie nas iš steigėjų V. Abraitis savo nuomonę visais fon dą liečiančiais klausimais pri siuntė raštu iš Floridos.

Aukščiau minėtam LNF užsimojimui — Lietuvos Diplomatinijos istorijos išlei

dimui pradžią padarė buvęs Lietuvos kariuomenės plk. Viktoras Sutkus su žmona Veronika iš Vokietijos, pri siųsdami tam tikslui pen kis tūkstančius dolerių au ką. Lietuvos Nepriklauso mybės Fondas po aukščiau minėtų atliktų darbui, au kų nerinko būdamas nepa siruošęs naujiems uždavi niam. Dabar kreipiamės į lietuvių visuomenę vėl pa remti šį reikšmingą ir gar bingą darbą. Aukoję 100 dol. ar daugiau bus įrašyti į knygą kaip garbės mece natai, 50 dol. ar daugiau — garbės rėmėjai ir 25 dol. ar daugiau — garbės pre numeratoriai.

Aukas siųsti: **Lithuanian Independence Fund, 87-80 96 Street, Woodhaven, N. Y. 11421.**

**Lietuvos
Nepriklausomybės
Fondo Valdyba**

**MIRĖ DIDELIS LIETUVIŲ
DRAUGAS DR. O. NOREM**

Kaip jau trumpai Dirvo je buvo pranešta, š. m. spa lio mėn. 25 d. mirė Kali forniijoje mūsų tautos išti kimas bičiulis buvęs JAV pasiuntiniu Nepriklausomai Lietuvai dr. Owen NOREM.

Velionis buvo gimęs 1902 m. Studijavo ev. liut. teolo giją St. Olaf kolegijoje ir Minesotos universitete ir dirbo pastoracinį darbą Montanos valstijoje. 1937 m. prezidentas Rooseveltas paskyrė jį pasiuntiniu Lie tuvai ir šiose pareigose jis išbuvo iki pirmosios bolše vikų okupacijos. 1948 m. pasitraukė iš Valstybės De partamento, kur ėjo įvai rias pareigas ir persikėlė į Kaliforniją, kur Santa Mo nikoje įsteigė liuterionių St. Andrews parapiją, pastaty damas nedidelę bažnytelę. Šia bažnyčia ilgus metus naudojosi ir lietuvių evan gelikų bendruomenė Los Angeles apylinkėse. Kol sveikata leido, jis lankydavo daugelį lietuvių parengi mų, o ypač neapleisdavo be veik nei vieno lietuvių evan gelikų parengimo. Visada pasakydavo ugingas anti komunistines kalbas, vis įterpdamas lietuviškai pa triotinius žodžius. Buvo iš rinktas Lietuvių Protestan tų Sąjungos garbės nariu. Jo milžiniškas įnašas mūsų kovai su okupantu buvo jo parašyta ir išleista knyga anglų kalba "Timeless Li thuania" 1943 m. Neteko me tikrai nuoširdaus drau go. (eb)

**NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ**

Naujai pakeltieji su korp! spalvomis. Iš kairės: Marija Živilė Endrijonienė, Gintaras ir Vidas Dargiai, Paulius Deveikis, Vytautas Liškūnas ir Kęstutis Pocius. K. Pociaus nuotr.

Naujųjų seniorų stalas iškilmingame pobūvyje. Iš kairės: Dalė ir Švitrius Gotceitai, Gintaras Dargis, Vidas Dargis, Kęstutis Pocius, Paulius Deveikis, Olesia Juzėnaitė ir Vytautas Liškūnas. K. Pociaus nuotr.

Naujasis Korp! vyr. vald. pirm. Antanas Juodvalkis (stovi centre) atėjo pasveikinti visuomenės veikėją Oną Gradinskienę (sėdi centre) jos gimtadienio proga, dalyvaujančią korp! šventėje. V. A. Račkausko nuotr.

Vienas iš stalų korp! iškilmingame pobūvyje. Iš kairės: Jonas Vedegys, Agota ir Kazys Domarkai, Kazys Pocius, Vytautas A. Račkauskas, Elena Pocienė, Petras Steikūnas ir Sofija Steikūnienė. Kęstučio Pociaus nuotr.

Fil. dr. Vytautas Dargis sveikinamas su šešiasdešimtuoju gimtadieniu. V. A. Račkausko nuotr.

Chicagos neolituantai

(Atkelta iš 1 psl.)

Praėjusius akademinius metus veikliai ir energingai korporacijai vadovavo šios sudėties valdyba: pirm. Gražina Gražienė, vicepirm. Algis Jurkūnas, sekretorė Vita Girdvainienė, kultūrinių renginių vadovė Jūratė Tautvilaitė ir išdininkas Antanas Juodvalkis; junjorų tėvūnas Vytautas Plioplys, magistra Marytė Donskytė, arbiter elegantiarum Algis Modestas, kultūrinė komisija — dr. Leonas Kriaučeliūnas ir Mečys Valiukėnas. Buvusioji valdyba dėkoja visiems talkininkams ir rėmėjams, atėjusiems į pagalbą ir sudariusiems palankias darbo nuotaikas. Ypatinga padėka Lietuvų Tautinių Namų valdybai, ypač šeimininkui Broniui Kasakačiui, visokeriopai rėmusiam korporacijos veiklą.

Iškilminga sueiga baigiamą Gaudeamus.

Po geros Paulių paruoštos vakariinės šventės dalyviai pasilinksmino, grojant VYČIO orkestrui, vadovaujamam Liūto Dargio.

Šventėje dalyvavo apie 150 korporantų ir jų svečių. Didesnę pusę dalyvių sudarė jaunimas. Džiugus ir sveikintinas reiškinys.

Naująją valdybą sudaro jaunimas. Linkime, kad jie suburtų dar daugiau jaunų žmonių ir įtrauktų į veiklą.

PRISIMINTOS LIUDNOS SUKAKTYS — PAŠVENTINTAS ŠEIMOS PAMINKLAS

Likimas Nakų — Kasakačių šeimoms nebuvo palankus. Pastarųjų penkerių metų laikotarpyje iškeliaavo į amžinybę keturi šeimios nariai. Šią žemišką kelionę baigė ne tik brandaus amžiaus sulaukę asmenys, bet pradžia davė staigi ir netikėta jaunojo Vytauto Nako, sulaukusio vos 29 metų amžiaus mirtis, ištikusi gydytojo kabinete. 1976 metų gruodžio 21 d., Miunchene, Vak. Vokietijoje. Paskui jaunąjį Vytautą Naką iškeliaavo dėdė Kazimieras Kasakačis (1977 m.), po metų ir tėvas Antanas Nakas (1978. XI. 20), o po dar nepilnų metų ir teta Marija Kasakaitytė (1979 m.), išgulėjusi lovoje paraližuota keletą metų. Visi buvo Korp! Neo-Lithuania nariai.

Iš plačios ir talentingos šeimos paliko tik du nariai — Ona Nakienė-Kasakaitytė ir brolis Jurgis Kasakačis.

Sūnaus Vytauto staigią mirtį sukrečiančiai pergyveno abu tėvai — Ona ir Antanas Nakai. Antanas Nakas buvo labai jautrios ir meniškos sielos žmogus, savo gyvenimą atidavęs muzikai ir dailei, nors tu-

Gražina Žukauskienė deda gėlių puokštę prie neolituonų Kasakačių ir Nakų kapo šv. Kazimiero kapinėse. V. A. Račkausko nuotr.

rėjo įsigijęs teisininko profesiją. Antanas Nakas savo kūrybą skyrė vieninteliui talentingam sūnui Vytautui. A. Nakas, būdamas kompozitorius ir dailininkas, bandė muzikos garsus perkelti į drobę. Šiandieną dar sunku spręsti apie Antano Nako muzikinį ir dailės meno palikimą, nes reikalinga gilesnių studijų ir platesnio įvertinimo. Sūnaus Vytauto staigi mirtis labai paveikė tėvą ir pakirto jau ir taip silpną jo sveikatą. Nepaėjęs dviems metams ir pats iškeliaavo pas savo numylėtą vienintelį sūnų.

Motina ir žmona Ona Nakienė, palaidojusi sūnų, vyrą, brolį ir seserį, ir pati būdama silpnos sveikatos, nepalūžo, bet sukaupusi jėgas, sutvarkė kapus ir pastatė antkapį-paminklą. Paminkle iškalti O. Miciūtės žodžiai:

O jūra deganti,
O šviesūs toliai,
Baltų svajonių,
Paukščių mano langas.

Muziką sukūrė tėvas Antanas, o sūnus Vytautas ją dainavo 1976 metais Chantilly, Prancūzijoje.

Už tėvą ir sūnų Nakus pamaldos įvyko š. m. lapkričio 14 d. tėvų jėzuitų koplyčioje, Chicagoje. Mišias atnašavo ir labai šiltą bei jų kūrybą iškeliantį pamokslą pasakė, Nakų šeimos artimas draugas, kun. Kęstutis Trimakas. Mišių metu smuiku grojo sol. Povilas Matiukas, vargonavo M. Motiekaitis, dainavo solistė Dalia Kučėnienė minėtą dainą JŪRA.

Po pamaldų didelis būrys draugų bei pažįstamų nu-

vyko į šv. Kazimiero lietuvių kapines, kur buvo pašventintas paminklas. Čia kun. K. Trimakas tarė prasmingą žodį, o visi dalyviai susikaupe sugiedojo Marijos giesmę. Paminklo projektą sukūrė pati Ona Nakienė. Vienoje paminklo pusėje iškaltas fragmentas, paimtas iš Antano Nako paveikslų ciklo "Kelionė" su jo repredukuotu parašu. Antroje pusėje yra iškalti minėti dainos Jūra paskutinio posmo žodžiai. Paminklas įamžino Nakų šeimos polėkius ir gyvenimo prasmę.

Šio minėjimo dalyviai buvo pakviesti į Lietuvų Tautinius Namus priešpiečiams.

Vaišėms baigiantis, Ona Nakienė tarė žodį. Prisiminė savo brangiuosius vyrą Antaną ir sūnų Vytautą. Dėkojo visiems talkininkams, prisidėjusiems prie šios iškilnės gilesnio ir prasmingo įgyvendinimo.

A. Juodvalkis

LIETUVOS PASIUNTINYBEI REIKALINGA SKUBI PARAMA

Esant skubiam reikalui, pageidaujama, kad organizacijos ir pavieniai tautiečiai, norintieji jau dabar prisidėti prie šiuo laiku reikalingiausio ir neatidėliotino Atstovybės rūmų Washingtono remonto, aukas siųsti tiesiog Lietuvos Atstovybei (išrašant čekius LITHUANIAN LEGATION vardu) šiuo adresu:

Lithuanian Legation
2622 16th Street N.W.
Washington, D.C. 20009

MACHINE DESIGNERS

HIGH VOLUME HARDWARE MANUFACTURER IS SEEKING MACHINE DESIGNER WITH A MINIMUM of 5 Years experience. Person will be responsible for the Design of New conceptual Products and Machinery.

The Position will be comprised of approximately 80% Board Work.

The Position is diversified and Challenging with EXCELLENT SALARY AND BENEFITS. SEND RESUME TO:

ATTENTION: PERSONNEL DIRECTOR

EVANS RULE CO.

Post Office Box 10528 Charleston, South Carolina 29411
An Equal Opportunity Employer

KŪRYBA IR MOKSLAS

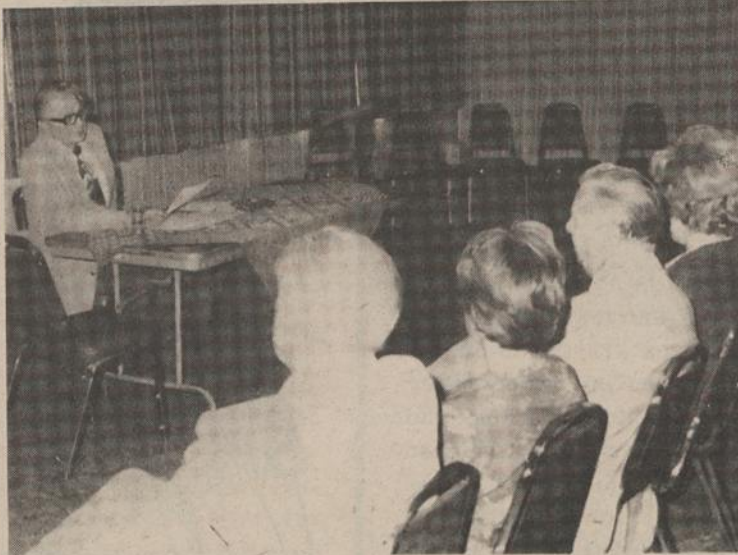
Išpūdingas Romualdo Spalio kūrybos pristatymas

Ed. Balceris

Los Angeles neolitanai lapkričio 8 d. surengė savo filisterio, talentingo rašytojo Romualdo Giedraičio-Spalio kūrybos pristatymą.

Akademiją pradėjo Korp! Neo-Lithuania Los Angeles pirm. dr. E. Jarašūnas, paminėdamas, kad R. Spalis buvo gimęs 1915 m. spalio 30 d., taigi, prieš savaitę būtų šventė jo 66-tąjį gimtadienį, o mirė pačiam savo kūrybiniam išibėgėjime 1980.V.14 d., nesulaukęs net 65-rių metų amžiaus. Naudodamasis A. Laikūno parašyta trumpa R. spalio gyvenimo apybraiža iš 'Auksinio saulėlydžio gundymų' knygos, E. Jarašūnas supažindino klausytojus su mūsų mielo kolegos neolitanų filisterio trumpa, bet gyvastinga šios žemiškos kelionės dalimi.

Šį talentingą rašytoją, vieningą sugebėjusį taip išsamiai atvaizduoti vienos kartos istoriją net septyniuose romano dalyse, skaitančioji lietuviškoji visuomenė labai pamėgo, užtat visos jo knygos išparduotos, išskyrus paskutinį septintąjį tomą. Todėl tiems, kuriems neteko dar iki šiol jo kūrybos skaityti, o skaičiusiems vėl maloniai prisiminti, buvo klausytojams pateiktos ištraukos iš visų septynių romano dalių. Šias ištraukas su korporantiška meile ir jautrumu parengė ir su šiuo ištraukų skaitytojais apipavidalino filisterė Ramunė Jurkūnaitė-Vitkuvienė. Tik labai gaila, kad ji pati, dėl susidėjusių tarnybinių aplinkybių, šioje šventėje negalėjo dalyvauti ir savo talentu bei sugebėjimais žavėti publikos. Ištraukų skaitymui vadovavo ir pati dalyvavo, pasigerėtinai pavaduodama kolegę Ramunę, Rūta Mockutė-Aneliauskienė, supažindindama klausytojus trumpai su kiekvieno romano turiniu. Gražia lietuvių kalba, aiškia tarsena ir jautriu išgyvenimu skaitymus atliko neolitanai: Daiva Čekanauskaitė, Sigutė Mikutaitytė (abi junjorės), Benito Nausėda ir Aloyzas Pečiulis. Klau-

Kalba Br. Raila, pirmoj eilėj dešinėje matyti gen. garbės konsulas V. Čekanauskas ir ponias. S. Petravičiaus nuotr.

sytojų ilgai užtrukę plovimai buvo nuoširdi padėka šios programos dalies atlikėjams.

Pagrindinis šios akademijos kalbėtojas buvo Bronys Raila. Pradžioje pasidžiaugė neolitanų puikiai atlikta R. Spalio kūrybinių interpretacija. Pastebėjo, kad šių keliasdešimt minučių ribose bus neįmanoma duoti pilną visos R. Spalio kūrybos apžvalgą, todėl ribosis tik vienos kartos istorijos romano septynių dalių pristatymu ir leisias pačiam autoriui daugiausia kalbėti, o pats mėginsias kai ką pakomentuoti.

B. Raila su R. Spaliu ilgus metus susirašinėjo ir šiuose susirašinėjimuose Romualdas labai atvirai ir teisingai atsakinėjo į jam B. Railos duotus klausimus. Anot paties autoriaus - 'stengiausi niekur nemeluoti, siekiau realumo, kuris rodytų jaunuolių bundančius ilgesius, pirmąsias meiles, pagundas ir kitką.

B. Railos žvilgsnis į šį kūrinį ir paties autoriaus pasisakymas apie šias 7 knygas yra tikras unikumas, nes tokio lygio kūrybinių ir jų autorių pristatymo vargu ar kam yra tekę girdėti. Todėl stengsiuos, su B. Railos sutikimu ir leidimu, pasinaudoti jo kai kuriais užrašais, atskiru straipsniu perduoti Dirvos skaitytojams

nors dalinę B. Railos apybraižą.

Nors tą pačią dieną ir tuo pačiu laiku dar buvo apie septynetą parengimų ar subuvių, bet į šią akademiją atsilankė labai gražus būrys mūsų literatūros mėgėjų. Tai, žinoma, talentingo rašytojo R. Spalio ir niekada neišsenkančio B. Railos dėka.

Visa ši kultūrinė šventė, kaip buvo skelbta, truko tik pusantros valandos ir šis gražus neolitanų pavyzdys sekintinas kitiems renginių organizatoriams. Dar porą valandų į šią popietę susirinkusieji dalinosi išpūdžiais, vaišindamiesi kolegų filijų paruoštais sumuštiniais ir kitais skanėstais.

Iš Dirvos gautus kai kurių knygų paskutinius 14 egz. publika bematant išgrobstė. Gaila, kad Korp. Neo-Lithuania išleisto, paskutinio septinto tomo - kurio dar yra nemažas kiekis, iš korporacijos Chicagoje nepavyko gauti.

OPPORTUNITY FOR RN's & LPN's

To work & live in a small Congenial Community & Health Center. We have full & part time positions open on all shifts! Some supervisory skills helpful; full company benefits. Apply in person or call 219-293-0511 between 8 a.m.-4 p.m. Elkhart Health Care Center 1400 W. Franklin Elkhart, Ind. 46515 (42-51)

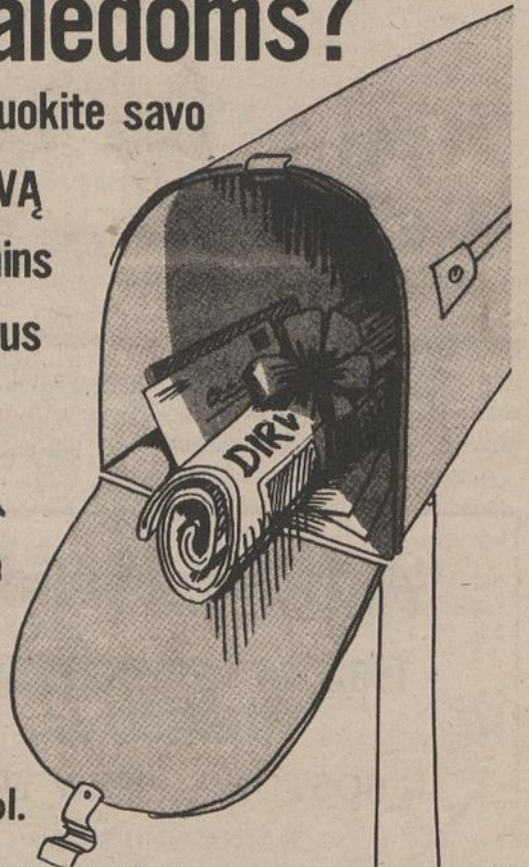
Kalba Korp! Neo-Lithuania Los Angeles padalinio pirm. dr. Em. Jarašūnas. Dešinėje R. Spalio kūrybos skaitytojais neolitanai: R. Aneliauskienė, A. Pečiulis, S. Mikutaitytė-Peterson, B. Nausėda ir D. Čekanauskaitė. S. Petravičiaus nuotr.

Ką dovanoti Kalėdoms?

Užprenumeruokite savo
bičiuliui DIRVĄ
ir jis prisimins
jus 52 kartus
metuose

Prenumerata
metams 17 dol.

IŠKIRPTI

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau siuntinėti DIRVĄ
kaip mano kalėdinę dovaną šioms asmenims:

Pavardė ir vardas

Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas

Užsakytojas

Dirvos prenumerata metams 17 dol. Susipažinimui
iki š. m. gruodžio 31 d. 1 dol.

Dalis publikos.

S. Petravičiaus nuotr.

■ laiškai Dirvai

DEL IZOLIACIJONIZMO IR INTERNACIJONALIZMO

Trumpoje "Iš kitos pusės" vm neretai sugeba daug pasakyti kuriuo vienu klausimu. Tačiau spalio 22 d., užsimojęs sudoroti visą krūvą opijų klausimų, nebesudūrė galų su galais. Trumpoje skiltyje tai, žinoma, nėra įmanoma.

Netiesa, kad kovoju "prieš vieno pasaulio idėją (pabrėžiu) VILOSE jos formose". Kovoju tik prieš "1984" — "GYVULIŲ FARMOS" Orvelinį vieną pasaulį, kurį bando sukurti komunistai tironai padedant CFR ir Trilateral elitui, ar atvirkščiai. Nejaugi galime įžiūrėti ką nors gero Lietuvai, Amerikai ar sau patiems "viename pasaulyje" valdome CFR monopolistinio "elito" drauge su Brežnevu ar Suslovu, Teng Hsiao-ping, Amin, Kadafi, Castro, Pol Pot ir eile panašių. Esu už "vieną pasaulį", kuriame laisvai bendrautų laisvų kraštų laisvai išrinktos vyriausybės — bendrautų bet kuriose laisvai nustatytose "formose".

Kiek blogiau, kai vm, rašydamas apie mano "paskaitas biršnininkams", mane apkaltina tiesiog Lietuvos išdavimu. Prieš pastatomas prie sienos, norėd pasiaiškinti dėl jo užmetimo

man: "... nemato skirtumo tarp amerikiečių izoliacionistų ir lietuvių interesų." Jeigu reikalas neliestų mūsų laisvinimo pastangų pagrindų, galima būtų nuomonių pasikeitimą užbaigti primetimu, kad vm nemato skirtumo tarp amerikiečių monopolistinių internacionalistų, kurie iki šiol išlaikė gyvą ir sustiprino Sovietų Sąjungą, interesų, ir lietuvių interesų. To, žinoma, negana.

Jeigu vm susipažintų su John Birch Society tiesiog, o ne vien tik, kaip atrodo, iš "liberalinių" šaltinių, jis žinotų, kad JBS vadovybės ir daugumos narių "izoliacionizmas" tampa su "lietuvių interesais", tų lietuvių, kurie siekia nepriklausomybės Lietuvai ir laisvės tautai. Kiek žinau JBS yra vienintelė, konstitucija ir įstatymais besiremianti, JAV organizacija, kuri atvirai ir balsiai siekia ne status quo ar koegzistencijos su komunizmu, bet jo sunaikinimo ir pavergtųjų tautų išlaisvinimo. Tai daroma todėl, kad jų įsitikinimu to reikalauja Amerikos interesai ir išlikimas. Organizacijos steigiamasis pareiškimas "The Blue Book of The John Birch Society" net patiekia Amerikai pavergtųjų tautų išsilaisvinimo planą. Pagal tą planą,

tikslo atsiekti galima tik išvadavus JAV užsienio politiką iš komunizmo remiančių internacionalistų įtakos.

Lietuva atgavo nepriklausomybę ne todėl, kad pasaulis "buvo pradėtas organizuoti teisiniais pagrindais", bet todėl, kad, Rusijos imperijai sugriuvus, tautos dalis kovojo už laisvę. Priešu: nejaugi vm nežino, kad "izoliacionistas" JAV Prezidentas Harding pripažino Lietuvą de jure po to, kai kilniais šūkiais pagarsėjęs "internacionalistas" Wilson atsisakė tai padaryti? Aliantai "teisiniais pagrindais" sustabdė lietuvių ant demarkacijos linijos nuo Vilniaus krašto atsiėmimo. Tą pat vėliau padarė Jungtinės Tautos, sustabdžiusios Katangą nuo nepriklausomybės siekio, prie "teisės" pridėję ir karinės jėgos brutalumą. Bent jau lietuviams turėtų būti aišku kad tarptautinę teisę rašo ir interpretuoja galia. Lietuva buvo užleista Sovietams, kai 1939 m. Pakto "teisę" parašė Hitleris su Stalinu. Vėliau Pakto prosovietinė dalis buvo patobulinta Jaltos, Potsdame ir, pagaliau, Helsinkyje, kame "teisę" surašė JAV CFR, jų pusbrolių Europoje ir Kremliaus internacionalistai.

"Teisės pagrindais" vyko ir Niurnbergo Teismas, kame Kremliaus karo nusikaltėliai — masiniai žudikai sėdėjo teisėjų suole teisti karo sukėlimo bendrus. Dabar, štai, "vieno pasaulio" "teisės pagrindais" medžiojami ir terorizuojami Sovietų pavergtų tautų išeiviai. Tuo pasinaudodami sovietiniai žudikai, drauge su Izraelio ir JAV internacionalistais, šmeižia Sovietams besipriešinančias tautas — Raudonojo genocido aukas. Šie medžiojotai amerikiečiai tikrai nėra "izoliacionistai": jie artimai bendrauja su KGB klastotojais. O kaip su "vieno pasaulio" valdžia — Jungtinėmis Tautomis, sudarytomis "teisiniais pagrindais"? Ką tas davė pavergtai Lietuvai?

Dar viena pataisa. "Bražėno paskaitos biršnininkams", kaip ir kitų JBS kalbėtojų, tikrumoje yra JBS organizuojamos paskaitos visuomenei iš apsnūdimo bei "liberalinės" hipnozės pažadinti, ir ją bei organizacijos narius informacija aprūpinti, kad apėjus didžiosios žinybos disinformaciją. Vienur tos paskaitos pasiekia vos keletos tuzinų publiką, kitur gi, radijo, TV ir sąžiningos vietinės spaudos dėka, siekia šimtų tūkstančių auditoriją, nežiūrint, ar salėje būna kelios dešimtys ar keli šimtai klausytojų.

Skaitant perdažnus mūsų šikių kandžiojimus ir išpyrimus "biršnininkams", sunku atsiskratyti klausimo: kodėl taip užsispyrusiai

Atvykę į Chicagą, būtinai

pasinaudokite
proga

PUIKIAUSIUS
KAILIUS

Chicagoje rasite pas vienintelį
lietuvi kailininką

NORMANA
BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

spiaudoma "šulinin, iš kurio gali tekti gerti", ir jau dalinai geriama, visam kraštui pasistūmėjant dešinėn? Mūsų šikiai anti-biršnininkai primena rusų poną, kurs liepė išplakti muziką ištraukusį skstantį poną iš vandens: kaip drįso muzikas poną už plaukų sugriebti?!...

Vilius Bražėnas

Bonita Springs, Florida

P. S. Toje pačioje DIRVOS laidoje tilpęs Jūsų vedamasis dėl kelionių į okupuotąją Lietuvą yra išskirtinai puikus ir vertas kuo plačiausio dėmesio.

vm atsako:

V. Bražėno laiškas kalba pats už save. Nei aš jį kaltinau Lietuvos išdavimu, nei bandau pastatyti prie sienos sušaudymui. Aš tik suabejojau biršnininkų ir lietuvių interesų bendrumu. VB sakosi irgi esąs už vieną pasaulį kuriame laisvai bendrautų laisvų kraštų laisvai išrinktos vyriausybės, bet jei mažiausias miestelis turi turėti savo miestą tarybą ir valdybą, teisumą, policiją ir t.t., kad apsaugotų savo gyventojų teises ir patikrintų pareigų išpildymą, to paties yra reikalinga ir tarpvalstybinė santvarka, nes kitaip stipresnės valstybės bandytų savo valią primesti silpnesnėms. Tam tikslui buvo sukurta Tautų Sąjunga ir dabartinės Jungtinės Tautos. Jos abi yra netobulos, nes priklauso nuo didžiųjų valstybių veto. Kliudo ir faktas, kad daugumas 150 valstybių režimų nėra laisvai išrinkti, bet primesti. Už tat V. B. taip barama Trilateralinė komisija, visai privati institucija, atlieka naudingą darbą jieškodama bend-

ros kalbos ir interesų tarp didžiųjų demokratinių ir pramoningų valstybių: Š. Amerikos, Vak. Europos ir Japonijos. Jei jos negali tarp savęs susikalbėti, tai kas galės?

Sunku buvo reikalauti iš Wilsono, kad jis pripažintų Lietuvos nepriklausomybę, jei A. Voldemaras, kaip matosi iš L. Lietuvoje spausdinamos Algirdo Budreckio studijos, vieną dieną pasisakydavo už federaciją su Rusija, kitą už federaciją su Lenkija, trečią — norėjo Lietuvą atiduoti, kaip "mandatą" Anglijai, o ketvirtą — jieškojo Vokietijos paramos. Visa tai, žinoma, pateisinama anų dienų būkle, ir net galima pavadinti "lanksčią politiką", bet jei ji buvo tokia, nestebėtina, kad ir tolima Amerika nesisukubino su pripažinimu. Hardingas pagaliau pripažino, tačiau iš to jau nebuvo daug naudos, nes JAV atsisakė dalyvauti Tautų Sąjungoje ir tuo būdu paliko Europą savo valiai. Jei JAV būtų aktyviai dalyvavusios Tautų Sąjungoje Europos ir Lietuvos likimas greičiausiai būtų kitoks. Iš praeties sprendžiant sunku įsivaizduoti mažų nepriklausomų valstybių egzistenciją be kokios tarptautinės teisinės sistemos. Dabar kai Valstybės sekretorius Haig bandė arabus įkalbėti apie sovietų pavojų tie atkirto, kad jiems didesnis pavojus gresia iš Izraelio. Kai prieš 60 metų prancūzai bandė sudaryti "cordon sanitaire" tarp Vokietijos ir Sovietijos su Lenkija priešakyje, mes atsisakėme dalyvauti toje "sanitarinėje juostoje", nes lenkus laikėme didesniais priešais.

"Amber Holidays"

1982 M. EKSORSIJOS
I LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

KAINA NUO \$995.00

GRUPĖS IŠVYKSTA:

Kovo 24
balandžio 7

gegužės 5

gegužės 12 (su Ryga)

gegužės 24

birželio 2

birželio 16

liepos 5

liepos 19

rugpjūčio 4

rugpjūčio 18 (su Ryga)

rugsėjo 6

rugsėjo 15

rugsėjo 27

spalio 6

gruodžio 27

VISAS GRUPĖS LYDĖS VADOVAI. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ.

REGISTRUOJAME JAU DABAR:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc. vidaus ir užsienio agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Registered Ohio Travel Agent #TA0324

Ketvirtasis mokslo ir kūrybos simpoziumas

ANTANAS JUODVALKIS

Organizacinis komitetas, vadovaujamas Juozo Rimkevičiaus, š. m. lapkričio 5 d. Margučio patalpose, sukvietė laikraštininkus bei radijo vedėjus ir painformavo apie artėjantį IV-jį mokslo ir kūrybos simpoziumą, įvykstantį lapkričio 25-29 dienomis Jaunimo Centro patalpose, Chicagoje.

Pranešimus padarė pirm. Juozas Rimkevičius, Birutė Kovienė, Stasys Jokubaus-

kas, dr. Tomas Remeikis. Irena Kerelienė.

Mokslinės programos komitetui vadovauja dr. Pranas Zundė iš Atlantos, Ga. Simpoziumas apima tris pagrindines mokslo sritis: griežtuosius mokslus, technologiją, architektūrą (vadovas dr. Jonas Bilėnas), medicinos mokslus (vadovas dr. Rimgaudas Nemickas) ir humanitarinius bei socialinius mokslus (vadovė dr. Ina Užgiriene). Simpoziume dalyvauja 170-180 p a s kaitininkų. Paskaitos vyks lietuvių kalba su viena kita išimtimi. Tuo pačiu metu vyks kelios paskaitos atskiruose kambariuose. Lankytojai galės pasirinkti sau tinkamiausią, ją išklausti bei dalyvauti diskusijose. Įėjimo mokestis bus vienas į visas paskaitas ir renginius, literatūros vakarui ir uždarymo pokyliui teks įsigyti atskirus bilietus. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje.

Susipažinimo pobūvis bus lapkričio 25 d., trečiadienį, o uždarymo banketas — lapkričio 28 d. (šeštadienį), Beverly Country Club, 8700 So. Western Ave., Chicago, Illinois.

Simpoziumo metu Jaunimo Centro kavinėje visą laiką veiks užkandinė ir baras. Už prieinamą kainą simpoziumo dalyviai galės čia pat vietoje pasisotinti ir atsigaivinti.

Simpoziumo metu veiks 4 parodos: moterų dailininkių — mitinės būtybės (vadovė dail. Z. Sodeikienė), mokslinių knygų (Pedagoginis institutas — B. Tamulynaitė), technikos ir architektūros (PLIAS — B. Kovienė) ir gintaro — (S. Šatienė — liet. tautodailės institutas).

Simpoziumo proga šaukiamas XIV-tas PLIAS-ALIAS suvažiavimas tose pačiose Jaunimo Centro patalpose. Posėdžiai vyks lapkričio 26 ir 27 d. d. apatinėje salėje. Po pirmos dienos posėdžio ten pat bus bendravakaris. Čia pat atidaroma technikos ir architektūros įdomi paroda, įjungiant Juozo Andriaus žemėlapių rinkinius.

Taip pat, simpoziumo proga šaukiamas Lituanistikos instituto narių suvažiavimas lapkričio 26 d.

Literatūros vakaras įvyks lapkričio 28 d. (penktadienį) vakare. Vakaro metu bus įteikta Lietuvių rašytojų draugijos 1980 metų premija K. Grigaitytei ir suvaidintas V. Krėvės Raganius. Režisuoja ir svarbiausią vaidmenį atlieka aktorius Jonas Kelečius.

Mokslo ir kūrybos simpoziumo, įvykstančio šį savaitgalį Chicagoje, organizacinis komitetas. Sėdi iš kairės: G. Reinytė. St. Jokubauskas, J. Rimkevičius, I. Kerelienė, R. Kubiliūtė. Stovi: J. Martinkus, A. Šantaras, Br. Kovienė, J. Masilionis, R. Vytas, R. Smolinskienė ir V. Plepienė. P. Malėtos nuotr.

Jau yra paruoštas ir spausdinamas IV-jo Mokslo ir Kūrybos simpoziumo leidinys, kurį redaguoja redakcinė komisija. Leidinys turės apie 400 puslapių ir susidės iš dviejų dalių. Pirmoje dalyje tilps visa programa ir informacija, o antroje — visų simpoziumo dalyvių nuotraukos su trumpomis biografijomis ir skaitytų paskaitų santraukomis abiem kalbomis — lietuvių ir anglų. Leidinį bus galima įsigyti simpoziumo metu Jaunimo Centre. Tai bus nepamainomas vadovas ir informacinis leidinys.

Ketvirtąjį mokslo ir kūrybos simpoziumą globoja 4 organizacijos, atstovauja šiuos asmenis: Lituanistikos institutas — dr. J. J. Antanaitis, Pasaulio lietuvių gydytojų sąjunga — dr. Gediminas Balukas ir dr. Domas Giedraitis, JAV LB Krašto valdyba — dr. Tomas Remeikis ir dr. Viktoras Rimšelis, MIC, Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga — Stasys Jokubauskas ir Albertas Kerelis.

Šių organizacijų paskirtieji 8 atstovai sudaro tarybą, bet neturi pirmininko, kuris neštų atsakomybę už tolimesnių simpoziumų organizavimą. Visi nariai yra lygūs, bet būtų tikslinga turėti vieną pirmą tarp lygiųjų, kuris jaustų pareigą rūpintis tarybos narių sušaukimu. Paprastai, po simpoziumo bendrame tarybos narių posėdyje, yra nutariama, kam pavesti kitą simpoziumą organizuoti ir sudaryti atitinkamus komitetus. Kas atsitiktų, jei numatytas asmuo iš pavestų pareigų pasitrauktų, kas tokiu atveju toliau imtusi iniciatyvos surasti naują organizatorių? Tokie klausimai kyla, galvojant apie tolimesnį simpoziumų rengimą.

Mokslo ir kūrybos simpoziumai yra vieni iš pačių reikšmingiausių lietuvių veiklos įvykių, sutraukiančių šimtus įvairaus amžiaus

mokslininkų, lietuviško elito ir savo sugebėjimais prisidedančių prie lietuviybės išlaikymo.

O kaip būtų gerai, kad jie visi aktyviau įsijungtų į lietuvių visuomeninį ir kultūrinį darbą!

Padėkime Vasario 16 Gimnazijai

Praeitų metų pabaigoje, kai gimnazija turėjo daug skolų ir kai grėsė pavojus užsidaryti, prašėme lietuvių paramos. Prašymas buvo išgirstas — lietuvių institucijos, organizacijos, rėmėjų būreliai ir paskiri asmenys atsiliėpė gausiomis aukomis. Stambia paramą suteikė ir Vokietijos evangelikų bažnyčios šalpos organizacija "Diakonisches Werk". Gimnazija atsigaavo, išbrido iš skolų ir 30 metų sukaktį atšventė su nauja viltimi. Tuo džiaugiamės ir visiems nuoširdžiai dėkojame.

Padidėjus lietuvių visuomenės dėmesii gimnazijai, paaugo ir mokinių skaičius — šiuos mokslo metus pradėjome su 66 mokiniais. Jiems mokytis gerinamos sąlygos bei gražinama aplinka — talkos būdu šią vasarą išdažyti berniukų ir mergaičių bendrabučiai ir valgykla, iš naujo aptvertas gimnazijos parkas. Gimnazijoje įrengtas svečių kambarys, kad atvykę tėvai ir svečiai turėtų kur apsistoti. Šiuo metu įrengiama skaitykla, kad mokiniai galėtų pastoviai naudotis mūsų gausia periodine spauda.

Bet gimnazijai išlaikyti turime ir šiais metais rūpesčių. Kylant kainoms ir

dėl to didėjant gimnazijos bei bendrabučių išlaikymo išlaidoms, o iš kitos pusės Vokietijos valdžiai jau eilę metų skiriant bendrabučiams išlaikyti tą pačią sumą ir nutraukus 10.000 DM nuo mokytojų algų, reikia iki šių metų gruodžio 31 d. surinkti 30.000 DM aukų, kad galėtume užbaigti metus be skolų.

Iš širdies visiems dėkdamai už ligšiolinę gausią paramą, prašome padėti gimnazijai ir toliau. Artėja Kalėdų šventės. Tada prisiminsime savo artimuosius dovanėlėmis. Įtraukime į savo dovanų sąrašą ir savąją gimnaziją! Ji yra mūsų visų. Jei visos mūsų organizacijos, visi lietuviai jai padės, ji gyvuos ir stiprės.

Auką prašome siųsti: Privates Litauisches Gymnasium, 6840 Lampertheim 4, West Germany. Galima siųsti ir per Balfą (2558 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629) arba per Pasaulio Lietuvių Bendruomenę (5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636).

Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdyba

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

WANTED EXPERIENCED DIESEL MECHANICS

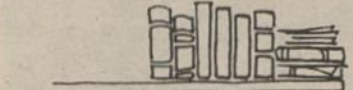
TO WORK AND LIVE IN HOUSTON TEXAS. MUST HAVE AT LEAST 2 YEARS HEAVY DIESEL EXPERIENCE. PREFERABLY IN DIESEL POWER POWERED BUSES. MUST HAVE OWN HAND TOOLS. BE ABLE TO RELOCATE TO HOUSTON IMMEDIATELY. STARTING SALARY \$9.81 PER HOUR TO \$10.04 PER HOUR. GOOD FRINGE BENEFITS.

Call William Hemphill, Personnel Department
713-924-5094

METROPOLITAN TRANSIT AUTHORITY
OF HARRIS COUNTY TEXAS
P. O. Box 61429 — Houston, Texas 70001

Equal Opportunity Employer

(45-49)

NAUJOS KNYGOS

LKB KRONIKA ANGLŲ KALBA

Lietuvos katalikų bažnyčios KRONIKAI leisti sąjunga, pirmininkaujama kun. Kazimiero Kuzminskio, leidžia Lietuvos pagrindinio leidinį ne tik lietuvių kalba, kurių jau išėjo šeši tomai, bet jas verčia ir į svetimų kalbas. Šiais metais iš spaudos išėjo stambus anglų kalba pirmas tomas — The Chronicle of the Catholic Church in Lithuania. Knygoje telpa pirmieji devyni Kronikų sąsiuviniai, išleisti 1972-74 metais Lietuvos pogrindyje. Kronikas išvertė Nijolė Gražulienė, įvadą parašė dr. V. St. Vardys. Knygą išleido Loyola University Press and Society for the Publication of the Chronicle of the Catholic Church in Lithuania, Inc. Viršelyje seselės M. Mercedes, S. S. C. Vilniaus Aušros Vartų madona. Surinko ir spaudai paruošė Marijos Nekalto Prasidėjimo seselės, Putnam, Conn.

Knyga gerai atrodo, spaudos darbas švarus, tinka dovanoms.

Knyga dedikuota Vilniaus universiteto 400 metų sukačiai paminėti. Amerikiečių spaudos atsiliėpimai yra palankūs.

Katalikų bažnyčios kronikoms leisti sąjunga atlieka didelį kultūrinį ir propagandinį darbą, leisdama KRONIKAS lietuvių ir kitomis kalbomis. Kronikos jau yra išverstos ir spausdinamos prancūzų ir ispanų kalbomis. Tai labai didelis ir išlaidingas darbas, reikalaujantis įdėti daug pastangų, sudarant vertėjus ir lėšas. Visuomenė turėtų daugiau paremti šios sąjungos dirbamą darbą. Auką siųsti ir KRONIKAS užsisakyti šiuo adresu: 6825 So. Talman, Chicago, Ill. 60629.

Prieš prasidedant Vliko seimui susipažinimo pobūvyje. Iš kairės: Ramonas, Jonušis, ALT S-gos pirm. V. Mažeika, Vilties draugijos vicepirm. J. Jurkūnas ir Lietuvių Dienų leidėjas A. Skirius.

VLIKO SEIMAS CLEVELANDE (3)

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Po sveikinimų ir pranešimų sekė klausimai ir diskusijos. Tai būtų bene pati įdomiausia seimo dalis, jei kai kurie kalbėtojai, gavę progą kalbėti, neskaitytų paskaitų, o klausimus formuluotų, taip, kad galima būtų suprasti, ko klausėjas nori. Buvo taip pat klausoma beveik fantastiškų pasakojimų, kaip pvz. mūsų vienas pabėgėlis turįs ryšius su koku tai generolu Afganistane, kuris galėtų sovietų karių tarpe atrinkti lietuvius, jei būtų pasiūsta kokia delegacija tiems lietuviams atpažinti. Buvo taip pat siūloma reikalauti tarptautinės teisės plotmėje, kad Lietuvos vyrai nebūtų imami į sovietų kariuomenę, nes jie esą okupuoto krašto piliečiai! Buvo įdomių ir turiningų pasisakymų ir pasakojimų apie Seinų Katedros reikalus ir Suvalkų lietuvių problemą. Susidarė įspūdis, kad beveik visi seimo nariai pageidauja, kad mūsų bažnytinė hierarchija darytų šiuo reikalu spaudimą į Vatikaną, nes mūsų Vatikano atstovai Seinuose nieko teigiamo ar pozityvaus nenuveikia, tačiau sugrįžę tvirtina, kad Seinuose ir Gardine viskas esą tvarkoje. Buvo taip pat keliamas VLIKO namų įsigyjimo reikalas. Tuo klausimu buvo ištisa eilė sumanymų, tačiau sprendimo dar nesimato. Seimas tokių namų įsigijimui pritarė. Buvo užakcentuota nedaryti rezoliucijos Hannafordo bendrovės reikalui, kad tuo nebūtų suteikiamas rimtas dėmesys nerimtam reikalui. Į pabaigą seimas buvo prašomas atkreipti dėmesį

į VLIKO ateitį, atsižvelgiant į rimtą VLIKO darbuotojų amžių ir mūsų jaunimo nesidomėjimą lietuvių politinėmis partijomis.

Bendrai imant, diskusijos buvo įdomios, su žiupsneliu humoro, be ginčų ar įsiskarščiavimo. Pirmoji seimo posėdžių sesija praėjo darniai.

Po pusantros valandos pertraukos seimas posėdžiavo mažoje Lietuvių Namų salėje. J. Jurkūnas, paremdamas siūlymą pasirūpinti VLIKO ateitimi, išėjo su konkrečiu projektu išleisti jaunimui katekizmo pavidalo vadovėlį ir jį patiekti mokykloms ir organizacijoms. J. Jurkūnas ir Zuzana Juškevičienė griežtai pasisakė prieš separatinę Lietuvos laisvinimo veiklą, nenuneigiant asmeninės iniciatyvos, bet ją derinant ir koordinuojant. Buvo kalbama apie reikalingumą supažindinti visuomenę su savo gyvenamų valstijų palikimo įstatymais, kad būtų sudaromi teisiniai tikslūs testamentai ir mirusių lietuvių, neturinčių įpėdinių, turtas nepatektų valstijų įždams, kaip tai jau ne kartą atsitiko.

Antrojo posėdžio pagrindiniai punktai buvo skirti finansams, t. y. Tautos Fondo pranešimams. A. Vakselis, Tautos Fondo Tarybos pirmininkas, padarė išsamius ir konkrečius pranešimus. A. Giedraitis savo pranešime pareiškė, kad VLIK reikalams reikia kasdieną surinkti bent \$300.00. Šiuo metu kasoje turima \$89,728.29 ir išde \$43,277.66. Aukos plaukiančios daugiausia iš vyresnės kartos lietuvių, gaunami palikimai.

Be to, VLIKas Floridoje turi du sklypus. Čia kalbėtojas pabrėžė, kad VLIKO pirmininkas dr. Bobelis, kaip ir buvęs pirmininkas dr. Valiūnas, savo keliones patys apsimoka. Seimo dalyviams ir svečiams buvo išdalinta kruopščiai paruošta Tautos Fondo 1981 metų trijų ketvirčių apyskaita. Apyskaitoje įtrauktos palūkanos rodo, kad pinigai yra sumaniai ir pelningai investuojami išdo tvarkytojo Vytauto Kulpos.

Kanados T. F. pirmininkas A. Firavičius perskaitė ilgoką patriotinio turinio kalbą, kurioje su seimo nariais pasidalino aukų telkimo darbo rūpesčiais ir džiaugsmiais ir savo pranešimą pabaigė, įteikdamas

\$50,000 dolerių čekį. Prelatas Balkūnas iš Floridos lietuvių įteikė 2,000 dolerių.

Po trumpos pertraukos sekė dr. D. Krivicko paskaita, kurioje jis nagrinėjo tarptautinės politikos perspektyvas, plačiai analizuodamas jas įtakančias ekonomines ir socialines problemas. Paskaita buvo giliai išmastyta, akademinio lygio ir įdomi tiek savo samprotavimais, tiek savo turiniu. Savaiame suprantama, kad debatai dėl prelegento iškeltų minčių būtų nusitęsę iki sekančios dienos. Gaila, kad paskaita buvo ilgoka ir jau nukelta į posėdžių pabaigą, kada dauguma klausytojų yra išsisėmę.

Trumpai padiskutavus rezoliuciją, išplaukiančią iš

Po koncerto programos atlikėjai buvo apdovanoti gėlėmis.

J. Garlos nuotr.

Prie spaudos stalo: Dirvos bendradarbė A. Balašaitienė ir Z. Juškevičienė.

J. Garlos nuotr.

paskaitos minčių, pirmoji seimo dienos oficiali programa baigėsi.

Sekmadienį po iškilmingų pamaldų seimo dalyviai vėl susirinko į Lietuvių Namus paskutiniam posėdžiui. Iš karto imtasi darbo, skaitant, svarstant ir priimant rezoliucijas, kurių galutinį perredagavimą ir pataisymą bei technišką jų multiplikavimą nutarta palikti valdybai. Iš įdomesnių rezoliucijų reikėtų paminėti šias: 1) Seimas siūlo VLIK artimiausiu laiku drauge su kitų veiksmų valdybomis

(Nukelta į 9 psl.)

Dalis atstovų klausosi pranešimų. Pirmoje eilėje V. Jokūbaitis, prel. J. Balkūnas, D. Bobelienė ir Vliko pirm. dr. K. Bobelis.

J. Garlos nuotr.

VLIKo seimas...

(Atkelta iš 8 psl.)

sušaukti konferenciją dėl nekaltai apkaltintų lietuvių kolaboravimu su naciais gyvimo; 2) Konkrečiai ieškoti galimybių laisvės namams įsigyti; 3) įvairiomis kalbomis paruošti tarptautinei spaudai deklaraciją apie padėtį Lietuvoje, mūsų tautos rusifikaciją, religinį persekiojimą, asmens teisių niekinimą, prašant pasaulio akis atkreipti į tai, kad Sovietų politika remiasi melu, o Rusijos imperija plečiasi kitų tautų sąskaiton; 4) padėkoti visoms organizacijoms ir LB Kraštų bendruomenės, rėmusiems veiklą. Priimta ir eilė kitų rezoliucijų, kurios buvo patvirtintos be didelių ginčų ir diskusijų.

Gan gyvas buvo statuto pataisų projekto pristatymas. VLIKo statusas buvo priimtas 1964 metų seime. Nuo to laiko keistas 1965 ir 1970 metais. Statuto pakeitimų projektą šiam seimui pristatė Jonas Jurekūnas, perskaitydamas tik taisomus punktus, kurių dauguma buvo neesminiai ir neįnešė didelių pakeitimų. "Iš esmės statuto nereikia keisti, nes toks buvo pirminis originalus tarpgrupinis susitarimas", komentavo pranešėjas. "Keičiama tik tai, kas būtina reikalinga". Didelių diskusijų susilaukė punktas, kuriuo VLIKo atstovų amžiaus riba keičiama nuo 21 į 18 metų. Buvo pareikštos skirtingos nuomonės, tačiau viskas vyko sklandžiai ir geroje nuotakoje.

Pirm. Kazys Bobelis tarė šiltą padėkos žodį visiems už darbą, talką, bendradarbiavimą ir viešnagę. Paskutinė šių metų seimo sesija buvo baigta himnu.

Sekus šį VLIKo seimą ištisai, pirmą kartą savo gyvenime, negalėjau neturėti ir savo minčių. Iš pranešimų galima spręsti, kad esama plataus ir gerai organizuoto informacijos tinklo, nors ELTA pasiekia daugumoje tik savo prenumeratorių. Spaudoje apie VLIKo veiklą retai teskaitome išsamius pranešimus, jei neskaityti kai kuriuos proto-

kolinės informacijos. Visa kita dingsta arba atvirų laiškų barniuose, ar raštinių stalčiuose. Prisimenu seimo metu padarytą pasiūlymą, kad posėdžių protokolai būtų skelbiami spaudoje. Protokolus nėra įdomu skaityti, tačiau posėdžių santrauka turėtų pasiekti plačią visuomenę. Pasigedau ir VLIKo kreditų mūsų spaudos atžvilgiu. Neteiko nugirsti nei vieno žodžio ar teigiamo pasisakymo apie mūsų spaudos reikšmę ir talką Lietuvos bylos reikale. Juk mūsų visuomenė į veiklą reaguoja tik iš spaudoje randamos informacijos, nes daugumai neprieinami posėdžiai, suvažiavimai ir konferencijos. Būtų malonu, kad VLIKas daugiau dėmesio kreiptų į mūsų spaudą ir jos atstovus.

Rūpesčio kelia ir VLIKo ateitis, atsižvelgiant į tai, kad VLIKą pagrindinai sudaro politinės organizacijos, savo tąsą grindžiančios Lietuvos politinėmis srovėmis ir jų tradicijomis. Prieauglio tose organizacijose nėra, nes demokratiniam krašte bręstantis jaunas žmogus tesupranta politinės partijos prasmingumą, kai toji partija telpa laisvos valstybės ribose. Gai tai ir yra revoliucinė idėja, tačiau VLIKas artimiausioje ateityje turi ieškoti metodų savo atstovaujamo organizacijų sudėties principui keisti, kad į jį galėtų įsitraukti ir jaunesnioji karta, kuri šiandieną savo visuomeninę veiklą koncentruoja į skautų, ateitininkų, neolituonų, studentų ir kitas jaunimo sąjungas. Jie ir liks nuošaliai, nors jų dauguma norėtų tiesioginiai jungtis į Lietuvos laisvės bylos darbus. Gal todėl atsirado ir naujas vienetas, kuris, nežinodamas, kaip pradėti, samdosi Hannaforde bendrovę Lietuvos bylai ginti. Klausimas toks: ar tu jaunų organizatorių tarpe yra asmenų, kurie galėtų kvalifikuotis į VLIKo atstovus?

Pasigedau ir moterų. Iš 45 atstovų buvo tik dvi delegatės, o ir svečių tarpe moterų buvo tik 15 (penktadienio susipažinimo metu skaičiavau...). Čia prie-

Sol. D. Petronienė, akompanuojant V. Puškoriui atlieka meninę programą Vliko seimo vakarienes metu. J. Garlos nuotr.

KANADOS LIETUVIAI

J. Varčius

"ARO" PLOKŠTELĖS SUTIKTUVIŲ KONCERTAS

Toronto Lietuvių Vyrų Choras "Aras", vadovaujamas energingo dirigento sol. V. Verikailio, š. m. spalio mėn. 25 d., sekmadienį, surengė Lietuvių Namų Mindaugo salėje didingą koncertą, išleistas dainų plokštelės sutikimui atžymėti. Įvykęs koncertas, kuriame dalyvavo per 500 svečių bei dainos gerbėjų, buvo išpildytas ne vien tik "Aro" puikiomis dainomis, bet ir atvykusių mūsų dainos mėninkų solistės G. Čapkauskienės iš Montrealio ir sol. A. Grigo iš Chicagos, kuriems akompanavo muz. J. Govėdas.

Koncertą pradėjo "Aras" įspūdinga J. Gorino daina apie pašautą erelį, kurioje nuskambėjęs tragiškas skundas netekus laisvės, kiekvienam klausytojui primena mūsų tėvynės likimą. Gražiai skambėjo ir sekanči Simučio daina "Stoviu aš parimus". Po šių įžanginių dainų, scenoje pasirodė čia

kaištas visoms vidutinio ir vyresnio amžiaus moterims, kurios dar gyvai turėtų jausti VLIKo darbų svarbą ar jo uždavinių reikšmę.

VLIKo seimas man sudarė gerą įspūdį. Būtų gera, kad ir kiti veiksniai, nežiūrindami asmeniškumų, jungtųsi į bendrus darbus, vienas kitą palaikydami, su mažiau kritikos, bet daugiau mūsų himno idealų — vienybės ir meilės vieni kitiems. Nei boikotais, nei nesusipratimais mes nestiprėsime. VLIKui reikia linkėti tolimesnės ištvermės ir jėgų. Stebuklų jis dar nepadarė, bet padarė daugiau už tuos, kurie vien kritikuoja.

dar pirmą kartą atvykęs iš Chicagos sol. A. Grigas, jaunosios kartos dainininkas, išpildęs operos ištraukas iš "Pagliacci" ir "I Lituani". Šio naujo solisto pasirodymas torontiešiams buvo maloni staigmena, nes galingas ir kartu švelnus baritonas buvo priimtas ir palydėtas ilgais ir širdingais visų klausytojų plojimais. Solistė G. Čapkauskienė, vadinama kanadiečių išeivių lietuvių "lakštinga", padainavus su sol. A. Grigu duoetą "Plaukia sau laivelis" ir išpildžius solo itališkai ir prancūziškai arijas iš dviejų operų, buvo palydėta klausytojų audringais plojimais. Papildymui šių arijų abu solistai harmoningai išpildė G. Verdi operų ištraukas iš "La Traviata" ir "Rigoletto".

Didingai skambėjo "Aro" išpildomos dainos su sol. A. Grigu: K. Kavecko "Susitiki tave norėčiau vėliai" ir sena amerikiečių daina "Mano kaimas". Koncertas užbaigtas sol. G. Čapkauskienės meniškai išpildytais kantatomis kartu su choru: G. Verdi "O motina" ir B. Bradūno "Mano protėvių žemė".

"Aro" dirigentas sol. V. Verikailis, šio choro organizatorius, per keturių me-

tų intensyvią darbą, nuolatines repeticijas, šį dainos 40 vyrų vienatį išgarsino kaip vieną iš geriausių vyrų chorų mūsų išeivijoje. Jų dainoms užregistruoti plokštelėje, torontiešiai pritarė gausiomis aukomis, kurių surinkta 11,643 dol. Plokštelė jau išleista, dainos įdainuotos su simfoniniu orkestru, tačiau į koncertą nepristatytos dėl transporto techninių kliūčių.

Koncertas, užtrukęs pusantros valandos, buvo užbaigtas solistų ir vadovų apdovanojimu gėlėmis ir dalyvavusių širdingais plojimais ir linkėjimais, kad šis kanadiečių lietuvių išeivijos reprezentacinis vyrų choras sulauktų ilgiausių metų, o ne meteorinio žybtelėjimo išeivijos gyvenime, kaip jau anksčiau buvo atsitikę su kitais panašiais dainos vienetais.

JOURNEYMAN MILLWRIGHT

Park Drop Forge Division of Park, Ohio Industries, Inc. Head quarters in Cleveland, Ohio has an opening for a Journeyman Millwright with 3 to 5 years experience in a steel mill or forging facility. Second shift should be acceptable to applicant.

Impressive benefits include: Journeyman rate, cost of living, shift differential, fully paid company benefits, including excellent group health insurance, life insurance, vacation and an attractive pension plan.

Qualified applicants should contact INDUSTRIAL RELATION DEPT.

PARK DROP FORGE DIVISION PARK OHIO INDUSTRIES, INC.

777 EAST 79 STREET CLEVELAND, OHIO 44103 216-431-2900

Equal Opportunity Employer M/F/V/H

(44-45)

Jaunimas, vadovaujamas O. Mikulskienės, atliko dalį meninės programos Vliko vakarienes metu. J. Garlos nuotr.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Pagerbkime dr. Antaną Kalvaitį

Yra sakoma, kad žmogaus gyvenimas randasi tarp dviejų aušrų. Ir iš tikrųjų, kai žmogus gimsta, jam nušvinta šios žemės rytmečio aušra. O šio žemiško gyvenimo gale jį pasitinka ateinančių amžinybės dienų anapus saulės negestantys šviesos spinduliai... Tai kiekvieno žmogaus gyvenimo knyga, kuria rašo beraštis ir mokytas, vargšas ir turtingas.

Dr. A. Kalvaitis išvydo šį pasaulį 1895 m. liepos mėn. 3 d. gražiame žemaities mieste Rietave. Čia gražus kunigaikščio Oginskio parkas, gaudūs iškilioje Rietavo bažnyčioj vargonų muzikos akordai pažadino jo sieloje meno grožiui pirmuosius pradus.

1907 m. A. Kalvaitis išvyko į Italiją, kur San Reme ir Florencijoje mokėsi muzikos. Besimokydamas skambino pianu įvairiuose Italijos ir Ispanijos orkestruose. Aukštąjį mokslą ėjo Fribourge (Šveicarijoje) ir Barcelonoje. Barcelonos Komercijos institute savo studijas apvainikavo diplomuoto ekonomisto diplomu. Tarptautinės teisės studijas gilino De Paul universitete Chicagoje (JAV). Savo profesijos darbo karjerą pradėjo Kauno miesto savivaldybėje vyr. buhalteriu. Paskui perėjo diplomatinėn tarnybą. 1926-28 m. konsulas Karaliaučiuje. 1928-36 m. konsulas Chicagoje (JAV). Čia 1931-33 m. organizavo Dariaus ir Girėno skridimą į Lietuvą. 1936 m. XI. 1 d. — 1938 m. III. 15 d. dirbo Užsienių reikalų ministerijoje (Centre). 1939

— 1940 m. generalinis konsulas Klaipėdoje. Čia jis suvaidino išskirtiną vaidmenį atstovaudamas Lietuvos valstybinius reikalus prieš to meto Vokietijos vyriausybę. 1944 m. pasitraukė į Austriją. Po Vokietijos kapituliacijos persikėlė į Miuncheną. Čia 1945-49 buvo LB Miuncheno apygardos pirmininkas. Be to, buvo ryšininkas prie IRO Vokietijoje. Čia ypač daug rūpinosi tremtinių reikalais. 1949 m. VII. 15 d. atvyko į JAV.

Šiam iškiliam diplomatui ir visuomenės veikėjui — ekonomistui A. Kalvaičiui ALT Sandaros 77 kuopa rengia š. m. gruodžio mėn. 5 d. vakare Dariaus-Girėno legiono salėje iškilmingą pagerbimo vakarienę.

Dr. A. Kalvaičio trumpoje gyvenimo apybraižoje nėra įmanoma sutalpinti jo turiningo gyvenimo eigos. Jis be savo įvairių tarnybinių pareigų yra atlikęs visą eilę visuomeninių darbų, kurie jo asmenybę visokeriopai praturtina ir jį kelia į aukštojo rango visuomenininkų pirmaujančias eiles.

Savo visuomenininko darbą jis grindė ir grindžia trim pagrindiniais principais: aukšta morale, kultūra ir tautiniais motyvais nuspulvinta pasaulėžiūra. Šie trys pradai sudaro jo asmenybės dvasinio turinio esmę ir jo vidaus gyvenimo pagrindines gaires. A. Kalvaičio moralės pagrindai yra sudėti dekaloge. Jo mąnymu dekalogas turi dievišką pradžią. Jame yra įkūnyta Dievo išmintis. To-

dėl A. Kalvaičio įsitikinimų tvirčiausia moralė yra tada, kai vykdomi jos nuostatai iš meilės ir pagarbos Dievui, žmogui ir sau, bet ne įvairiais pragaro grasinimais ar policininko lazda.

A. Kalvaičiui materialinės gėrybės nėra ir nebuvo gyvenimo tikslas, tik priemonės ugdyti kultūrą ir dvasines vertybes. Jis kaip muzikas nujaučia, kad lietuvių tautos dvasia yra labai jautri, imli ir dinamiška kultūrai. Kultūrinis mūsų tautos brendimas, niekad nebuvo tobulas ir vispusiškai pasireiškęs. Todėl jo manymu, kultūra įamžina tautas, nes jos turinys, nors ir per medžiagą tepasireiškia, tačiau išeina už medžiagos ribų ir negali būti sunaikinama nei barbariškų okupacijų, nei gaisrų, nei pagaliau atominių bombų. Tad pagal A. Kalvaičio įžvalgą į tautą, kad jos medžiaginis turinys atsispindi papročiuose, mąstysenoje, jausmuose ir kultūroje. Visų šių dvasinių pasireiškimų visuma sudaro tautos sąmonę. Tauta savo egzistencija į ateitį turi grįsti tautinio sąmoningumo laipsniu. Juo tauta sąmoningesnė, tuo jos galimybės išlikti gyvai nusišėsia į ilgų amžių tolumas.

Sitokie filosofiniai samprotavimai sudarė jo visuomeninio gyvenimo veiklos pagrindus. Jis savo viešose kalbose ir asmeniniame bendravime visados tvirtai laikosi čia suminėtų principų.

Šiuo metu dr. A. Kalvaitis yra ilgametis Lietuvos Tautinio Akademino Sambūrio pirmininkas. Jis savo svariu žodžiu, vyresniškumo patirtimi ir visuomeninio gyvenimo autoritetu stipriai prisidėjo prie tų akademikų šimtininkų, kurie per eilę metų galėjo Pedagoginiam lituanistikos institutui kasmet suteikti 100 dolerių paramą. O tų tūkstantinių jau yra daugiau kaip dešimtis.

Tenka džiaugtis, kad tam iškiliam diplomatui, ekonomistui, uoliam visuomenės veikėjui dr. A. Kalvaičiui ALT Sandaros 77 kuopos vadovybė reikšdama jam padėką ir dėkingumą už jo atliktą visuomeninį darbą pasiryžo surengti jo garbei š. m. gruodžio mėn. 5 d. šaunią pagerbimo akademią.

Ign. Andrašius

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

OPPORTUNITY FOR 1ST CLASS
SKILLED
TOOLMAKERS
COLD HEADING

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. We have openings for experienced toolmakers who are familiar with header tooling as well as cutting tools and press room tools. Good wages and benefits. Contact Personnel Dept. IMPEX

905 Louise Ave.
Crawfordville, Ind. 47933
317-362-0800

An Equal Opportunity Employer (44-50)

L. K. Religinės Šalpos Clevelande 1981 metų aukų sąrašas

Per Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapiją:

- 200 dol.: Kersnauskų šeima
100 dol.: Ežerskių šeima, H. I. Johansonai, J. I. Kijauskai, dr. J. B. Skrinakai
75 dol.: V. T. Urbaičiai
50 dol.: J. Balbatas, Z. K. Gobiai, W. H. Jakubs, D. G. Iešmantai, dr. G. Matienė, dr. V. A. Mauručiai, J. M. Mikonai, D. D. Staniškiai
40 dol.: I. M. Janavičiai, O. Urbaitienė
30 dol.: R. Bridzius, A. G. Masilioniai, V. G. Plečkaičiai, J. Stravinskas
25 dol.: B. N. Gaidžiūnai, E. U. Kunstis, A. Mackevičius, B. E. Nainiai, K. O. Raliai, dr. E. ir L. Šilgaliai, J. S. Vyšnioniai
20 dol.: V. S. Akelačiai, M. Bačiulienė, M. Balyš, E. Bridziuvienė, J. Citulis, Vl. B. Čyvai, P. A. Diguliai, P. T. Gaizauskai, T. Gaškienė, J. I. Juodišiai, B. Karkliūs, D. Mikoliūnienė, A. N. Naumanai, J. Pikturnienė, V. E. Račkauskai, H. R. Tatarūnai, P. Zigmantas, J. O. Žilioniai
15 dol.: J. M. Apanavičiai, D. Čipkienė, J. G. Čyvai, V. T. Degučiai, H. O. Kripavičiai, I. Laurinaitienė, B. Malcanienė, A. K. Sadauskai, A. I. Sušinskai, K. Šukys
12 dol.: J. Gudėnas, G. Karsokienė
10 dol.: J. Augustinavičius, M. G. Aukštuoliai, M. Bajoraitienė, A. Baliūnas, H. I. Belzinskai, J. J. Biliūnai, V. Biliūnas, A. Brazaitienė, H. Čėna, B. V. Davis, R. I. Hallai, S. J. Ignatavičiai, J. F. Jasinevičiai, A. Jasiūnienė, J. O. Kalvaitis, J. S. Kazlauskai, A. G. Kijauskai, D. M. Kiziai, P. A. Luiza, V. M. Mariūnai, S. Mikalauskas, K. Narbutaitis, V. Petkus, A. P. Petraičiai, A. Praspalėnė, C. Praspal, J. J. Račylai, J. Rastenis, A. Rukšėnas, V. Skirpstas, A. E. Steponavičiai, V. Šenbergas, K. Vismontienė
7 dol.: M. Ivanauskienė, V. O. Kavaliūnai
6 dol.: Dr. M. E. Laniauskai
5 dol.: V. V. Abraičiai, J. Alinskas, V. Bacevičius, V. Benokraitis, J. I. Bertinskai, S. Čipkienė, O. Dailidienė, J. M. Damušiai, A. Gecevičius, S. H. Idzeliai, J. Ilendienė, J. Jankus, M. Iešmantienė, A. Jonaitis, P. Karosas, V. J. Karužos, O. Kašubienė, S. S. Laniauskai, J. Lepeska, A. Liutkus, S. Mačys, M. Maslauskienė, E. Mekienė, Aleksandra Mikoliūnienė, J. S. Milai, P. Milačius, S. Miliauskienė, V. Miškinis, J. M. Narušas, F. Navickas, V. Nikstėnas, A. D. Penkauskai, J. E. Saikai, J. E. Šarkauskai, A. Skarnus, V. J. Stugiai, V. Samatauskas, Šiaučūnų šeima, K. K. Titai, A. Urban, P. Usalis, A. Vedegys, P. J. Venciai, E. Vyšniauskienė
3 dol.: I. Belzinskai, W. K. Freudenberg, J. Garnis, P. Kaunas, I. Muliolis, Neimanas, J. Vaškas
2 dol.: B. S. Garlauskai, J. A. Kazėnai, P. B. Maineliai, R. J. Ragatinskai, M. Strimaitienė, S. Žilinskaitė
1 dol.: E. Eidimienė, S. Sankalaite
Nevardinės aukos per Dievo Motinos parapiją \$930.51
Viso per Dievo Motinos parapiją \$3,519.51

Per Šv. Jurgio parapiją:

- 1500 dol.: Aušra ir Rytas Babickai
50 dol.: A. Eidukaitis, M. Iešmantienė
30 dol.: Dr. N. ir G. Jušėnai
20 dol.: kun. J. Bacevičius, V. Langė su šeima, Z. S. Obeleniai
12 dol.: S. E. Alšėnai
10 dol.: A. Garka, A. J. Kasulaitis, Mrs. V. Matulionis, O. Mažeika, K. J. Sniečkaitė, dr. D. Tamulionytė, Vyčiai senjorai per M. Trainy, O. K. Žygai
8 dol.: J. Žygas
7 dol.: J. Virbalis
6 dol.: S. Rudis
5 dol.: O. Grigonytė, Fr. ir E. Grigoniai, J. Miglinas, A. Neimaniene, P. Nevulis, A. Rastauskas, J. Skavičius, D. Vaičiūnas, A. O. Vasis, U. Verbylaitė
3 dol.: Jucaičiai
2 dol.: A. B., G. Bendoraitis, F. Juras, H. E. Koiar, M. Miskulin, J. Ragauskas
1 dol.: S. Basco, Schauer

Nevardinės aukos per Šv. Jurgio parapiją \$57.00
Viso per Šv. Jurgio parapiją \$1927.00

Per Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos Komitetą:

- 500 dol.: Vaclovas ir Marija Valiai
300 dol.: Juozas Rumbutis
100 dol.: Dr. V. Bložė, dr. E. ir M. Lenkauskai
70 dol.: Dr. V. ir V. Gruzdžiai
50 dol.: V. L. Apaniai, dr. A. Baltrukėnas, M. Iešmantienė, prof. Pr. Jucaitis, dr. E. ir B. Juodėnai, dr. Mačiulis, dr. V. ir A. Mauručiai, A. Styra, dr. J. Šonta
35 dol.: Vl. Šniolis (Florida)
30 dol.: J. Budrienė, V. O. L. Jokubaičiai, J. Kristolaitis, J. Tamašauskas (Worcester Ma), P. O. Žilinskai
27 dol.: Dr. J. ir M. Kriaučiūnai (Putnam Ct)
25 dol.: B. Balčiūnienė, dr. A. Butkus, S. H. Idzeliai, P. J. Kloriai, J. Naujokaitis, V. O. Rociūnai, P. O. Skardžiai, V. I. Sniečkaitė, M. Žitkus
20 dol.: A. Balasaitienė, V. P. Bieliniai, V. Braziulienė, V. Čepukaitis, dr. ir dr. D. R. Degesiai, D. Dundurienė, dr. St. Jankauskas, N. Kaminskienė, L. S. Keženiai, kun. G. Kijauskas, S. J., F. J. Klimaičiai, O. Kliorytė, A. Mikoliūnaitė ir D. Mikoliūnienė, E. P. Mikšiai (Florida), B. B. Pauliukoniai, A. M. Smelstoriai, dr. J. ir I. Stankaičiai, dr. S. S. Sviderskai, K. Vaičiūnienė
15 dol.: V. J. Dautai, Vl. N. Palubinskai, V. A. Palūnai, B. R. Snarskiai, J. M. Švarcai, R. A. Zorskai
13 dol.: S. K. Lazdiniai
12 dol.: J. E. Stepai
10 dol.: A. Ambrazienė, V. N. Andrašaičiai, V. G. Bučmai, A. M. Bankaičiai, M. Barniškaitė, A. V. Bartuškaitė, St. Barzdukas, A. R. Dauper, P. B. Ežerskiai, kun. A. Goldikovskis, I. Grigaliūnaitė, I. Jonaitienė, B. Juodišė, J. B. Kasperavičiai, A. A. Kavaliūnai, M. Kazlauskienė, J. St. Kazlauskai, P. Kudukis, S. S. Laniauskai, A. E. Lažai, A. G. Masilioniai, B. O. Maželiai, A. R. Minkūnas, J. J. Naujokaičiai, A. Pautienis, J. Petkevičienė, A. R. Petrauskiai, A. Petukauskienė (a.a. kun. G. Blyno atminimui), V. D. Sirgėdas, V. Stimburienė, dr. P. K. Stungiai, V. Samatauskas, A. V. Tallat-Kelpša, Z. Vaitkienė, I. Vincloviene
8 dol.: St. Rydelienė
6 dol.: J. S. Milai, V. Steponavičius
5 dol.: A. J. Aleksai, Vl. Bačiulis, J. Barniškis, D. N. Balčiūnai, M. Blynas, R. Brazaitienė, P. Butkienė, V. L. Civinskai, O. A. Čiuprinskai, A. Dovydaitis (Florida), J. Kavalius, K. V. Kampe, dr. M. ir E. Laniauskai, O. Liuimienė, J. Macysauskas, S. M. Melsbakai, A. O. Mikulskiai, J. P. Misevich, Pr. Neimanas, J. Orantienė, J. Šarkauskas, K. E. Širviniai, B. Tarutienė, B. Urbonavičius
3 dol.: U. Grincienė, M. Miskulin
2 dol.: K. Kalvaitienė

Nevardinės aukos \$132.00

Viso per Clevelando Religinės Šalpos Komitetą surinkta \$3,082.00

Viso aukų surinkta (iki lapkričio mėn. 1 d.) \$8,528.51

Religinės Šalpos Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams.

MONTREALIO LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGA
KVIEČIA VISUS STUDENTUS
DALYVAUTI

19-JE ŽIEMOS SLIDINĖJIMO STOVYKLOJE

"L'AUBERGE DE LA PERDIERE" viešbutyje,

St. Donat, Quebec, Canada

Telef.: (819) 424-3052 (3060)

GRUODŽIO 28 — SAUSIO 2 DIENOMIS

REGISTRACIJA prasidės 3 val. p. p. pirmadienį stovykloje.

KAINA: \$135.00 kanadiškais arba
\$114.00 amerikoniškais dol.

Skirtumas įmokėtinas registracijos laiku,
(FIRST COME FIRST SERVE).

Į šią kainą įeina: kambarys, pusryčiai ir vakarienės 5 dienoms, "ski lift" bilietai, "ski rentals" ir "miscellaneous expenses". Atskira kaina:

ISKILMINGA NAUJŲ METŲ VAKARIENEI ir
ŠOKIAMS.

DĖL INFORMACIJŲ IR ĮMOKĖJIMŲ KREIPTIS:

JONAS BRIKIS

815 Leduc, Ville St. Laurent, Que.

Tel.: (514) 744-4543

arba

GYTIS NIEDUARAS

5217 Ponsard Ave., Montreal, Que., H3W 2A9

(514) 487-4938

MONTREALIO LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGA

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJAI 25 METAI

Lietuvių istorijos draugija š. m. lapkričio 15 d. Jaunimo Centre, Chicagoje, paminėjo 25 metų veiklos sukaktį.

Minėjimą pradėjo pamaldomis tėvų jėzuitų koplyčioje. Mišias atnašavo ir momentui pritaikytą pamokslą pasakė vyskupas Vincentas Brizgys. Po pamaldų apatinėje salėje susirinko gera šimtinė narių ir jų bičiulių. Programai vadovavo dr. J. Račkauskas. Į draugijos garbės narius pakeltas ilgametis jos pirmininkas prof. dr. Juozas Jakštas, o reikalų vedėjai — garbės narei Alicijai Rūgytei įteiktas adresas, kurį perskaitė sekretorė Stasė Jakubonienė.

Pagrindinę paskaitą skaitė dr. Tomas Remeikis "Tautiniai judėjimai Sovietų Sąjungoje". Prelegentas, valandą trukusioje išsamioje paskaitoje, panagrinėjo demokratizmo ir išsilaisvinimo galimybes dabartinėje komunistų valdomoje Sovietų Sąjungoje. Rusų tauta gyventojų skaičiumi ir turimu plotu yra didžiausia visoje Sovietų Sąjungoje, bet jai trūksta politinio sąmoningumo. Didžioji rusų inteligentijos dalis nėra suinteresuota reformomis, nes turi gerai atlyginamus darbus ir užima aukštus valdžios postus. Rusų liaudis — dabartinė ja ir praeityje geresnio gyvenimo neturėjo, todėl esamos ekonominės sąlygos patenkina jų poreikius, o partija stengiasi pragyvenimo lygį gerinti, kad neatsitiktų kaip Lenkijoje.

Ukrainiečiai yra antra savo didumu tautinė grupė, siekianti politinių tikslų ir nesitenkina vien tik ekonominiais reikalais. Gyvos yra armenų ir gruzinų tautos. Joms nėra pavojaus sunykti ar išnykti. Vidurio Azijos tautos auga, bet neturi savo inteligentijos, o juos tvarko rusų atsiųsti valdininkai.

Pabaltijo tautos yra gyvos ir politiškai subrendusios. Didžiausias pavojus nutausti yra Latvijai, nes jų tautybės žmonių skaičius mažėja, o rusų-kolonistų auga. Latviai nėra išleidę nė vieno pagrindinio leidinio ir disidentinis judėjimas nežymus. Estai yra geresnėje padėtyje ir yra turėję pagrindinio organizacijas bei spaudą. Gyviausias tautinis ir religinis judėjimas yra Lietuvoje. Čia stipri pagrindinio spauda ir religinis įsitikinimas, aukštas lietuvių nuostatas. Lietuviams išsilaikyti padeda kultūrinis-religinis vieningumas. Į lietuvių tautos gyvastumą ir tautinį sąmo-

ningumą turėjo įtakos 1941 metų visuotinis sukilimas, 1944-54 metų partizaninės kovos, Lenkijos artumas, tikėjimo vieningumas ir kiti reiškiniai.

Komunistinės Rusijos imperijos pavergtų tautų laisvės kova yra ilgalaikė ir išsilaisvinimo viltys matomos tik ateityje. Paskaita paliko gerą įspūdį.

Draugija leidžia Lietuvių Tautos Praeitį, kurios jau išėjo 23 knygos. Paskutinis tomas yra skirtas paminėti Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai. Knyga dar tebėra spausdėje. Apie ją kalbėjo kun. dr. Juozas Prunskis. Apie kunigaikščio Kęstučio 600 metų sukaktuvinį leidinį turėjo kalbėti A. Bagdonas, bet vietoje žodžio paskaitė Andriekaus 5 eilėraščius. Istorikas Jonas Dainauskas papasakojo apie renkama ir atskirais sąsiuviniais leidžiamą istoriografiją. Šiais metais išėjo 8, 9 ir 10 sąsiuvinys, apimantis 1978-80 m. Surinkti istorijos leidinius ir straipsnius apie Lietuvą nėra lengva. Čia pateko leidiniai rašyti svetimtaučiu ne lietuvių kalba. Vilniuje išleista 1969 m. istoriografija ima tik Sovietų Sąjungoje užtiktus leidinius ir straipsnius. Istorografija yra ateities istorikams nepamainoma medžiaga.

Minėjimą užsklendė draugijos reikalų vedėja (faktinis visų darbų varyklis) Alicija Rūgytė, trumpai perbėgusi Lietuvių istorijos (gal istorikų?) draugijos veiklą ir padėkojusi visiems mecenatams bei rėmėjams už jų paramą.

Dr. J. Račkauskas padėkojo visiems prelegentams, minėjimo dalyviams už gausų dalyvavimą ir teikiamą dėmesį istorikų draugijai.

Po minėjimo buvo gausios vaišės.

Lietuvių istorijos draugijos valdybą sudaro: prof. dr. Juozas Jakštas (išrinktas garbės nariu), vicepirm. prof. dr. Jonas Račkauskas ir Apolinaras Bagdonas, reikalų vedėja ir kasininkė Alicija Rūgytė (pr. metais išrinkta garbės nare), se-

Los Angeles Dramos Sambūris spalio 23 d. su pasisekimu Chicagoje suvaidinęs Antano Škėmos "Živilė". Iš kairės: Algis Žaliūnas, Antanas Kiskis, režisierė Dalila Mackialienė, Sigutė Mikutaitytė-Peterson, Aloyzas Pečiulis, Vincas Dovydaitis ir Ema Dovydaitienė.

P. Malėtos nuotr.

ktorė Stasė Jakubonienė ir administratorius Paulius Šimoliūnas.

KONCERTAS

Tą pačią dieną ir valandą po tuo pačiu Jaunimo Centro stogu, didžiojoje salėje įvyko solistų Danos Stanikaitytės ir Algimanto Grigo gražiai pasisekęs koncertas. Akompanavo muz. Alvydas Vasaitis. Koncertą ruošė Lietuviškos skautybės fondas.

A. KAIRIO KNYGOS SUTIKTUVĖS

Po koncerto kavinėje įvyko rašytojo Anatolijaus Kairio naujosios knygos "Po damoklo kardų" II dalies sutiktuvės. Programai vadovavo Agnė Kižienė, kalbėjo rašytojas ir žurnalistas Bronius Kviklys, Aukštesniosios lituanistinės mokyklos direktorius Juozas Masilionis ir knygos autorius Anatolijus Kairys. Ištraukas skaitė A. Jasaitytė ir pati A. Kižienė.

Rengėjas Lietuvos šaulių sąjunga, o vaišėmis rūpino si Jaunimo Centro moterų klubas. Dėl tuo pačiu metu vykusių kitų renginių, dalyvių skaičius buvo mažas.

JAUNIMO CENTRO METINĖ VAKARIENĖ

Jaunimo Centro vadovybė, kiekvienais metais advento pirmą sekmadienį ruošia vakariene, norėdama

sukelti lėšų Centro išlaikymui. Remiamasi tomis organizacijomis, kurios daugiausiai naudoja Centro patalpas.

Šiais metais Jaunimo Centro vakariene įvyks gruodžio 6 d. (sekmadienį), 4 val. po pietų.

Šiuo metu Jaunimo Centrai vadovauja rinkta valdyba, pirmininkaujama energingos ir veiklios visuomeninės Irenos Kriaučeliūnienės. Per pastaruosius metus Centro patalpos pagražintos, atnaujintos ir yra labai patrauklios, bet tam reikalingos lėšos, ne vien geri norai.

Kviečiame organizacijas ir visuomenę vakariene dalyvauti ir paremti Jaunimo Centro veiklą.

Jaunimo Centro vakariene rūpinasi komitetas, vadovaujamas S. Džiūgienės. Stalai rezervuojami pas komiteto narius ir Jaunimo Centre.

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę EUGENIJOS KRIAUČELIŲNO PREMIJĄ.

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1000 dolerių premiją skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar

kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvių ir Lietuvą vienerių metų bėgyje.

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas).

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurion po

vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima.

4. Jury komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio.

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir čiončiami: EUGENIJOS KRIAUČELIŲNO PREMIJOS KOMISIJAI, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, Illinois 60464.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KALIFORNIJOS LIETUVIAI

Rūta Sakienė

BALFO TRADICINIS BALIUS

Los Angeles lietuviai turėjo progos susipažinti su nesenais iš okupuotos Lietuvos pasitraukusiu prof. dr. Kaziu Xringiu. Jį iš Chicago pakvietė Vladas Pažiūra, BALF Los Angeles skyriaus pirm., būti garbės svečiu lapkričio 14 dieną, tradiciniame metiniame BALFo baliuje.

I dail. Aldonos Variakojienės puošniai išdekoruotą parapijos salę tą vakarą susirinko 250 šventiškai nusiteikusių ne tik Los Angeles, bet ir kitur pietinėje Kalifornijoje gyvenančių lietuvių. Pirm. VI. Pažiūros pristatytas svečias dr. Ėringis trumpai prabilo į susirinkusius. Po to sekė labai įdomi meninė dalis, kurios pravedėjas buvo Liucija Mažeikienė. Puikiai pasirodė jaunutė losangelietė dainininkė Vilija Variakojytė ir naujai iš Chicago atvykusi koloraturinis sopranas — Aušra Baronaitytė-Silkaitienė. Mūsų populiariusis vyrų kvartetas, kurio sudėtyje yra Rimtautas Dabšys, Antanas Polikaitis, Bronius Seliukas ir Emanuelis Jarašūnas, kaip ir visuomet, buvo audringais plovimais sutiktas ir palydėtas. Akompanatoriai — Dobilas Steikūnas, Rimas Polikaitis ir Leonas Vaitaitis.

Po programos sekė puiki vakarienė, kurią ruošė ir organizavo Alfa Pažiūrienė, kitų darbščių ponių padedama.

Pagal įvestą tradiciją ir šiemet visi stambieji BALF aukotojai buvo papuošti gėlėmis ir pirm. VI. Pažiūra petraukos metu paskelbė jų sąrašą. Iš viso surinkta graži virš trijų tūkstančių dolerių suma. Kas tą sumą suaukojo — girdėjome skelbiant, bet niekas neprisegė gėlės tiems tyliems, kantriems BALFo darbuotojams, kurie diena iš dienos, metai po metų, užmiršdami savo asmeninius reikalus, vis nepavargsta ir nenuleidžia rankų, rinkdami aukas vargstančiam broliui lietuviui, esančiam už baisiosios geležinės uždangos. Garbė jiems ir nešdylantis tūkstančių varge esančių tautiečių dėkingumas.

Sekančią dieną, sekmadienį, tuoj po Sumos, ton pačion salėn susirinko vėl pustrėčio šimto žmonių pasiklausyti dr. Ėringio pasakaitos apie dabartinę padėtį okupuotoje Lietuvoje ir jo paties labai margą bei įvairų gyvenimo kelią ir aplinkybes, kurios pagaliau privėdė jį prie paskutinio lemtingo apsisprendimo.

Po įdomios jo kalbos sekė ilga klausimų ir atsakymų virtinė. Jau popietė buvo ge-

rokai įpusėjusi, kai klausytojai pamažu pradėjo skirstytis namo, daugumas pirmą palikdami BALFo atstovams savo piniginę auką dr. Ėringio pirmiesiems žingsniams laisvame pasaulyje paremti. Girdėti, kad BALF iš tą popietę susirinkusių svečio kalbos pasiklausyti surinko apie septynis šimtus dolerių.

TAUTININKŲ SUSIRINKIMAS

Los Angeles tautininkai, parapijos salėje atidžiai išklausė dr. Ėringio kalbos, skubėjo į Lietuvių Tautinius Namus, kur nors su pavėlavimu, tą dieną vyko skyriaus narių susirinkimas Pirm. Sakienė pirmiausia pristatė svečią iš Rytų, St. Louis apylinkės Tautinės Sąjungos pirmininką, Tarybos narį, dr. Povilą Švarčą, kuris kaip tik šią savaitę svečiuojasi pas dukras Kristiną ir Ritą, kurios jau kuris laikas yra įsikūrusios Santa Monica mieste. Savo ruožtu mielas svečias perdavė savo skyriaus linkėjimus losangeliečiams tautininkams.

Pora valandų trukusio susirinkimo metu buvo aptarta ir išgvildenta daug skyriui aktualių klausimų. Po susirinkimo, kaip jau priimta, nariai pasivaišino valdybos parūpintais užkandžiais ir kava.

Apie ketvirtą valandą sulaukėme dar svečių — atvyko dr. Ėringis, lydimas savo globėjų Los Angeles viešnagės metu, Alfos ir Vlado Pažiūrų. Labai buvo įdomu mažame saviškių būrelyje su gerbiamu svečiu nuoširdžiai ir atvirai pasikalbėti.

Atsisveikinant pirm. Sakienė įteikė dr. Ėringiui atitinkamu įrašu papuoštą knygą "Tautinės Minties Keliu" ir čia pat vietoje narių surinktus 150 dol.

Sekantis narių ir jų artimųjų bei draugų pabendravimas numatytas gruodžio 11 d. (rs)

PRIEŠKALĖDINIS SUSITIKIMAS

Kaip paskutiniame ALT S-gos susirinkime buvo pagedauta, š. m. gruodžio 11 d., penktadienį, 7 val. vak. Lietuvių Tautinių Namų salėje, 3356 Glendale Blvd., ruošiamas prieškalėdinis susitikimas-vakarienė. Maloniai kviečiami nariai ir jų šeimos šiame pobūvyje dalyvauti. Pakvieskite ir savo draugus bei artimuosius.

Visi dalyvaujantys bus skaniai pavaišinti Valės Baltušienės paruošta šalta žuvies vakariene su priedais ir vynu. Kaina asmeniui \$7.50. Veiks baras.

A. A. Irena Stankūnaitė-Silva

Mirė sol. Irena Stankūnaitė - Silva

JULIUS VEBLAITIS

Lyg skaudžios elektros srovės paliesti, New Jersey lietuviai patyrė skaudžią žinią, kad spalio 26 dieną New Yorko ligoninėje sustojo plakusi lietuviška širdis. Mirtis pasiglemžė mielą ir jautrią lietuvaite, solistę Ireną Stankūnaitę-Silvą. Savo gyvenime Irena niekad nerūkė, o šurpioji vėžio liga, pas ją kaip tik buvo užtikta... plaučiuose. Panaudotos buvo pačios geriausios moderniškiosios medicinos priemonės, tačiau viskas be teigiamų pasekmių.

Velionė Irena visus savo muzikinius talentus buvo paveldėjusi iš savo tėvų dar gyvendama tolimojoje ir egzotiškoje Brazilijoje, kur gimė. Jos mama buvo pirmą kartą lietuvių parapijos choro choristė Sao Paulo mieste, o tėvelis, Juozas Stankūnas, jau tuo metu buvo pasižymėjęs vargonininkas, chorvedys, mokytojas ir kompozitorius. Nors ir svetur gyvendami, tačiau tėvai sugėbėjo savo vaikus išauklėti lietuviškojo dvasioje. Šeimoje būdavo nuolat puoselėjama lietuvių kalba. Tad ir nenustabu, kad Irena Stankūnaitė gražiai kalbėjo švaria lietuvių kalba, visur pabrėždama savo lietuvišką kilmę. Jau nuo savo pat ankstyvos vaikystės ji dalyvaudavo įvairiuose, bra-

zilių, lietuvių ir amerikiečių renginiuose.

Būdama dar visai jaunutė, ji su šeima atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes, į Pittsburgho miestą. Po kelių metų tėvai nutarė įsikurti arti New Yorko, kur muzikos studijoms galimybės yra beveik neribotos.

Stankūnų šeima apsigyvena Lindene, New Jersey, netoli Elizabetho ir čia Irena rimtai ruošėsi muzikos studijom. Keletą metų ji mokėsi fortepijoną pas Aleksą Mrozinską. 1957 metais buvo priimta į garsiąją Juilliard School of Music New Yorke, kurią po intensyvaus darbo baigė 1963 metais, gaudama diplomą. Tai reiškė, kad tos mokyklos absolventė turi aukštos kokybės muzikos specialybę.

Būdama dar gimnazistė, Irena pradėjo dėstyti dainavimą Lindeno lietuvių šeštadieninėje mokykloje, kurioje išdirbo net dešimt metų. Be to, ji būdavo nuolatine savo tėvelio padėjėja tiek bažnyčioje prie vargonavimo, tiek ruošiant mokinius prie fortepijono. Čia reikia pastebėti, kad Irena buvo taipgi ir pianistė.

Mokslus baigusi nuo lietuvių ji niekuomet nesišalino. Priešingai, ji buvo visus pasiekianti, visiems prieinama, ir visiems suprantama. Jos gyvenimo darbų ir siekimų barai buvo menas ir daina. Šiuo keliu ji ir skynėse kelią į visų klausytojų širdis. Puikus buvo ne tik jos tembrinių spalvų turtingumas, bet taipgi ir

gana plačios buvo jos balso galimybės. Be abejo tai leido pilnai atsiskleisti jos talentui.

Suprantama, kad jos talentas neatsiskleidė iš karto, bet augo, kol išsivystė į dainų meistriškumo įvaldymo pakopas. Tai sunkus ir ilgas kelias, kol pas atlikėją ateina ilga laukta artistinė laisvė, savimi pasitikėjimas, ir geras saikingumas. Ji rimtai ruošėsi dainininkės profesijai. Neturėjo ji garso forsavimo, bet stengėsi visur išryškinti ir akcentuoti pagrindinę atliekamojo kūrinio mintį, jo vystymo logiką, ir jausmo aistringumą. Turėjo ji dailų žavėsį ir sugebėjimą patraukti klausytoją bei uždegti jį savo išpildomos dainos nuoširdumu.

Kaip ir kiekvienos rimtai pasiruošusios dainininkės, taip ir Irenos troškimas buvo dainuoti operoj. Jos viltys ir norai išsipildė, nes ji septynerius metus sėkmingai dainavo pradžioje Pater-son Lyric Opera Theatre, a vėliau New Jersey operoje. Irena buvo paruošusi septynias operas, kurias ji mokėjo mintinai originaliose kalbose. Šalia operų ji turėjo gana gausų dainų repertuarą.

1980-tieji metai buvo jos paskutiniai dainavimo metai. Irena pradėjo jausti didesnę nuovargį ir kvėpavimo stoką. Ir man, dar nežinodama savo ligos rimtumo, skūsdavosi kad kažkodėl nebegalinti pilnai išlaikyti aukštųjų gaidų, vis stinga oro.

Pereitą žiemą artistų ir jos kolegų grupė surengė jai pagerbimo vakarienę ir įteikė dovaną. Ir ji pati jautė, kad tai gali su jais būti paskutinė vakarienė. Tai buvo gaudus atsisveikinimo vakaras. Paskutiniuose savo gyvenimo metuose ji rūpinosi savo šeimos likimu, ypatingai savo dviem jaunametėm dukrelėm. Dar visai prieš savo mirtį ji pasirūpino savo tėvui gimtadienio dovaną nupirkti...

Ir štai spalio 26, Irena išėjo į Anapus ir jos balsas nutilo amžinai. — "Tėvynės dainos, jūs auksinės, be jūsų šala mums krūtinės". — taip eiliavo mūsų dainius Maironis. Jos kūnas buvo pašarvotas brolių Brazinskių laidotuvių namuose Elizabeth. Spalio 29 vakare įvyko su ja gaudus atsisveikinimas, kuriam man teko vadovauti. Kadangi velionė Irena Stankūnaitė puoselėjo trijų kraštų kultūrą, tai ir atsisveikinimas vyko trim kalbom.

Portugališkai žodį tarė Mr. Batista, portugalų radijo programų vedėjas. Po jo kalbėjo LB New Jersey Apygardos pirmininkas Kazys Jankūnas, toliau Juozas Prapuolenis ir inž. Viktoras Šeštokas, buvęs jos liet. šeš-

(Nukelta į 13 psl.)

SLA 14 KUOPAI CLEVELANDE 80 METŲ

P. P. DARGIS, SLA Prezidentas

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 14-tą kuopa Clevelande buvo įkurta 1901 metais taigi, pirmais šio šimtmečio metais. Be to, 1901-mieji metai yra istoriniai ir pačiam Susivienijimui, kai katalikiškasis Susivienijimas atsiskyrė ir mūsų Susivienijimas pradėjo eiti tuo keliu, kuriuo jis buvo užmanytas — tautiniu keliu, apimant visus kas tik lietuvius.

Keturioliktoji kuopa yra praėjusi 80 metų distanciją. Ji tebeina ir toliau.

Su džiaugsmu vertinu dabartinę 14-tos kuopos visą valdybą: pirmininką Juozą Stempužį, vicepirmininkę Norą Braziulienę finansų sekretorių Liną Jokūbaitį, išdininką Povilą Šukį, protokolų sekretorių Bronių Bernotą ir išdo globėjus: Oną Jokūbaitienę ir Z. Dučmaną. Minėtini taip pat dar taip neseniai šiai kuopai pirmininkavę Alfonsas Mikulskis ir Alfonsas Braziulis.

Keturioliktoji kuopa turi ištvermingo veiklumo tradiciją. Galbūt dėl to, kad kuopa buvo įkurta 12-kos asmenų. Tai apaštoliškas skaičius ir lemias užtikrintą tęstinumą...

Reikia atminti kuopos kūrėjus o jais buvo: Olešinskas, Baltrikonis, Juodišius, o taip pat, per ilgus metus veikusius Baltrikonienę, Žiūrį, dr. Vitkų, Karpių, Baranauską, Praškevičių, Česną, Miščikus ir kitus — ryškius visuomenės ir SUSIVIENIJIMO veikėjus. Jie Susivienijimą mylėjo, jie gyveno juo, tad ir gyvi jie mūsų atmintyje skatinančiu prisirišimu prie SLA, ir bendrai, gražiuoju narystės pavyzdžiu.

STANKŪNAITĖ...

(Atkelta iš 12 psl.)

tadieninės mokyklos mokinyš. Jis perskaitė savo sukurta jautrų eilėraštį. Angliškai žodį tarė prof. Jokūbas Stukas, artimiausias velionės kaimynas ir pabaigai Julius Veblaitis.

Sekantį rytą šv. Patriko bažnyčioje, kur ji pati ir jos tėvelis daugelį metų dirbo įvyko iškilmingos pamaldos, dalyvaujant aštuoniem kunigam. Muzikinę dalį išpildė Newarko Katedros profesionalų choras, labai įspūdingai giedojo mišias. Didžiulė vilkstinė lietuvių, amerikiečių, ir braziliečių palydėjo jos kūną į Hillside kapines, kur ji buvo ramiai paguldyta šalia savo mamos Stefanijos. Lietuviai sugiedojo Viešpaties Angelą. Amerikos lietuviai labai pasigėję šios mums taip reikalingos ir simpatingos lietuvaits menininkės.

Clevelandas lietuviams yra tautinis miestas, nes jo kapai yra priglaudę Pirmąjį Lietuvos Prezidentą Antaną Smetoną... Taip, Clevelandas mums lietuviams neeilinis miestas. Turi nuo seno viešąją lietuvių tribūną — laikraštį — "Dirvą", rašančią neretai apie SLA, gražiai talkinančią mūsų darbams. M. K. Čiurlionio vardo ansamblis yra antra pažiba. SLA turi progą savo džiaugsmą išreikšti čia, kad šio Ansamblio sodybai įkurti yra talkininkavęs ir jis, tai yra, SUSIVIENIJIMAS.

Juk čia lietuviškasis radijas Tėvynės Garsai aidys bangomis. Susivienijimo šventas AUKSINIS JUBILIEJUS 1936-tais metais Clevelando Seime, neišnykstančiai yra įamžintas specialia albume didžiule nuotrauka "Tautiniame darželyje", kur prie daktaro Jono Basanavičiaus bronzinės stovylos yra matomas visų seimo dalyvių tarpe didysis kitas Jonas, dar tada gyvasis aušrininkas, atvykęs šventėn iš LIETUVOS, tai dr. Jonas Šliupas.

Anas sukaktuvinis seimas — tada pavadintas

auksiniu, lietuviams buvo didelis įvykis. Šiandieną matom jo būta naudingo ne vien to seimo dalyviams ir Clevelando visuomenei, bet ir šiandien anos šventės prisiminimu ir mums. Tai pėdsakai Susivienijimo tvirtų žingsnių, atvedusių ir 14-ją kuopą į 80 metų sukaktį...

Tokia minėjimo proga kaip gi atrodytų, jei mes švėsdami SLA 95-kių metų ir 14-tos kuopos 80-ties metų sukaktis, jei plačiau, daugiau neprisimintume pačio dinamiškiausio lietuvių tautos sūnaus Amerikoje dr. Jono Šliupo.

Jis gi buvo pirmasis 1885 metais iškėlęs vardą SUSIVIENIJIMAS. Jis dar jaunas būdamas, dar ir studentu, nerimastingai judėdamas šen ir ten kalbėjo, šaukė, žadino tautiečius burtis draugen, ragino šviestis, siekti mokslo, kad tuo pasiekus LIETUVAI SAVISTOVAUS VALSTYBINIO GYVENIMO, kad pasiekus kiekvienam lietuviui garbingo gyvenimo pasaulyje.

Kai Jonas Šliupas veikė čia, kai jis kalbėjo apie tautos laisvę ir lietuvių garbinimą, tada tokios mintys nebuvo lengvai priimanamos, nes jos buvo sunkiai suprantamos anoj, glaudžios tamsumos gadynėje. O vienok tos kalbos nenu-

ATSIŠAUKIMAS Į VISUS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE NARIUS

Broliai ir Seserys:

Artėja nominacijų į SLA Pildomąją Tarybą metas. SLA Gerovės Komitetas vėl kreipiasi į Jūsų sąžines su brolišku prašymu: dalyvaukite Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nominacijose kurios įvyks Jūsų kuopose 1981 m. gruodžio mėnesį.

Demokratiškuose rinkimuose ir narių aktyviame dalyvavime juose glūdi fraternalizmo dvasia. Kiekvienas Susivienijimo narys privalo balsuoti už savo organizacijos vadovybę ateinančių trijų metų kadencijai, tuo tiesiogiai dalyvaujamas tinkamiausių kandidatų pasirinkime ir tuo pareiškdamas visiems, jog Susivienijimas yra visų jo narių organizacija!

Broliai ir Sesės, SLA Gerovės Komitetas nori atkreipti Jūsų dėmesį į devintojo dešimtmečio rūpesčius. Dabar, kaip niekuomet anksčiau, mūsų Susivienijimo vadovybė privalo būti patyrių asmenų rankose. Pradėjome naują dešimtmetį, kuris reikalaus iš pareigūnų didesnio atidumo ir apdairumo, kuris reikalaus ne vien noro, bet ir sugebėjimo sekti naujas ekonomines tendencijas ir susipažinti su naujais valdžios potvarkiais.

Tad nominuojant kandidatus į Pildomosios Tarybos pareigūnus turime atsižvelgti į jų organizacinę ir administracinę patyrimą, į jų supratimą Susivienijimo ir aplamai lietuvių visuomenės reikalų bei rūpesčių, į jų sugebėjimą svarstyti ekonominius, visuomeninius ir Susivienijimui naudingus sprendimus. Ir pagaliau, kandidatai savo veikloje ir mintyse turi pademonstruoti norą ir sugebėjimą dirbti darniai, broliškoje nuotaikoje, su visais Susivienijimo veikėjais.

Sekantieji kandidatai pakartotinai mums pademonstravo savo tinkamumą ir kvalifikacijas tapti išrinktais į SLA Pildomąją Tarybą. Siūlome nominuoti sekančius kandidatus:

PAUL P. DARGIS į SLA Prezidentus
ALEXANDER J. CHAPLIK į SLA Vice-Prezidentus
GENEVIEVE MEILIUNAS į SLA Sekretorius
EUPHROSINE MIKUZIS į SLA Išdininkus
CHRISTINE AUSTIN į SLA Išdo Globėjus
JOSEPHINE MILLER į SLA Išdo Gobėjus
DR. DANIEL DEGESYS į SLA Daktarus Kvotėjus

Šio sąrašo kandidatams, šiems asmenims vadovaujant, susivienijimas praskins naujus takus į organizacijos šviesų šimtmetį!

SLA GEROVĖS KOMITETAS.

Mieli sesės ir broliai lietuviai, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariai!

Visose S.L.A. kuopose gruodžio mėnesio metu įvyksta nominacijos Pildomosios Tarybos išrinkimui.

Mano vardas ir pavardė yra Vytautas Dargis ir aš kandidatuoju į Daktarus Kvotėjus. Mano profesija yra medicinos daktaras: gyvenu ir praktikuojau Chicagoje.

Esu S.L.A. nariu per daugelį metų. Praeitas S.L.A. seimas išrinko mane sveikatos komisijos pirmininku. Prašau balsuoti už mane ateinančiuose rinkimuose. Pažadu eiti sąžiningai savo pareigas S.L.A. ir jos narių gerovei.

Su gilia fraternalia pagarba,

Med. Dr. Vytautas Dargis

Chicago, Ill. 1981 m. lapkričio 15 d.

ėjo niekais — jo ir kitų dėka buvo įkurtas SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE kuris praėjus 95-kiems metams šiandieną didžiujasi tūkstančiais narių ir tvirtu finansiniu stoviu... Na o juk ir pats Šliupas sulaukė NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS, joje jis dar mokytojavo (na gi ir man būnant šiaulių gimnazijoje teko jo paskaitų klausytis). Jis buvo gražiausios Lietuvos vasarvietės Palangos burmistras. Jam teko matyti ir išgyventi Lietuvos Respublikos gimimą ir po beveik 22-jų metų ir vėl jos praradimą. Jam teko dalia, kaip ir dviem Lietuvos respublikos prezidentams amžinai atgult Amerikos žemelėje... Taip jam teko ir vėl sugrįžti į šį laisvą kraštą kuriame jis įkūrė SUSIVIENIJIMĄ LIETUVIŲ AMERIKOJE. Jis byloja mums iš Tautinių Kapų Chicagoje gyvą ir teisingą kelią — Susivienijimo kelią... Jis pats juoėjo, paskui jį ir po joėjo daug mūsų tautos sūnų — mokytų ir nemokytų, gimusių čia ir kitur, beiėjo daug mūsų kartų ir taip tiesėsi ši eisena toliau. Rikiuokime jon daugiau mūsų tautiečių,

nes jei neišsaugosime šios mūsų "LIETUVIŠKOS RESPUBLIKOS" čia laisvėje, tai tuo daugiau būsim bejėgiai atgauti laisvą respubliką Lietuvai, esančiai okupuotai didelio grobonio ir varginamai labai griežta priežiūra ir kieta priespauda.

Susivienijimo gyvenime 14-toji kuopa yra toji, kurios pozityvus įnašas stiprina visą SUSIVIENIJIMĄ, kuri neeiliniais savo nariais, veikliais nariais išsiskyrė iš daugelio ją supančių kuopų, tad galbūt, ir retoji su savo 80-ties metų amžiumi...

SLA vardu linkiu kuopos valdybos nariams, kuopoje esantiems organizatoriams ir visiems nariams geros sveikatos, gerų norų ir sėkmingo darbo kuopoj į garbingą jos 80-ties metų sukaktį atsiremum.

Ilgiausių metų jums visiems... tegyvuoja SLA 14-ta kuopa... Ilgiausių metų 14-tai kuopai, ilgiausių metų svetingai Amerikai. Tegyvuoja lietuvių tauta per amžius. Tegyvuoja mūsų Amerikos Lietuvių Respublika — SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE.

TURNER REALTY

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

RITA MATAS

ISTAIGOS

ADMINISTRATORE

PILNATEISĖ NEKILNOJAMOJO TURTO
ĮVERTINTOJA.

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing Įstaigose:

CAMLS — Cuyahoga County (Cleveland & Suburbs)

LCMLS — Lake County

RMLS — United States.

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių arba jeigu jums reikia namų įvertintojo mokesčių ar kitokiems reikams, kreipkitės į Ritą Matienę, pilnateisę namų įvertintoją.

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

FILMAS "PREZIDENTAS SMETONA"

Lapkričio 8 d. šv. Antano parapijos salėje buvo parodytas filmas "Antanas Smetona". Lapkričio 15 d. Filmo rodymas buvo pakartotas. Atvyko ir filmą žiūrėjo tiek pirmą, tiek antrą dieną apipilnė salė žmonių. Filme buvo parodytos kelios prezidento Smetonos gyvenimo akimirkos: švėkšnos Saulės gimnazijos rūmų ir Lietuvos Nepriklausomybės dešimtmečiui paminėti paminklo šventinimas ir iškilmės 1928 m. švėkšnoje, sporto rūmų atidarymas ir lietuvių sporto olimpijada Kaune. Prezidento Smetonos gyvenimas Brazilijoje, atvykimas New Yorkan, iškilmingas sutikimas Clevelande, Chicagoje, jo poilsio dienos Tabor farmoje, lankymasis Baltuose Rūmuose ir jo tragiška mirtis bei laidotuvės Clevelande.

Filme ne vien tik prezidentas. Jame matomi Lietuvos miestų pastatai, žmonės, kariai. O kaip gražu buvo matyti šventėje žyguojančias organizacijas!

Šis filmas ne vienam iš-

traukė iš akių ašarą. Filmui pasibaigus ne vienas pagalvojo: Graži Tu mano brangi Lietuva! Filmą parūpino Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdyba.

NOMINUOSIME KANDIDATUS Į PILDOMĄJĄ TARYBĄ

SLA 352 kuopos susirinkime, kuris įvyks gruodžio 6 d. Lietuvių namuose bus nominuoti ir kandidatai į SLA Pildomąją Tarybą.

PASVENTINTAS ANTKAPIS

Lapkričio 15 d. Woodmere kapinėse buvo pašventintas pernai lapkričio 4 d. mirusiam Vilniaus krašto tauriam lietuviui ir visuomenininkui Kaziui Veikučiui antkapis.

Švento Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas prieš pašventinant antkapį gražiai ir išsamiai papasakojo apie Kazį Veikutį kuris gyvas būdamas sielojosi Vilniaus kraštu, jo žmonėmis ir dėl jų dirbo.

Antkapyje — gražioje granito lentelėje iškalta Ge-

dimino pilis su Lietuvos vėliava, kryželis, velionio vardas ir pavardė, gimimo ir mirimo datos ir įrašas ilsėkis ramybėje. Ir tas viskas padaryta Vilniaus krašto Detroito skyriaus lietuvių rūpesčiu.

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Lapkričio 14 d. švento Antano parapijos bažnyčioje susituokė Birutė Janulevičiūtė ir Vytautas Petrauskas. Mišių metu, muz. St. Sližiui vadovaujant, gražiai giedojo parapijos choras. Jaunųjų palyda, jų tėvai, giminės, draugai ir pažįstami pripildė bažnyčią,

o jų buvo atvykusių ir iš toli.

IR VĖL NAUJAS KAPAS

Š. m. lapkričio 3 d. savo namuose amžinu miegu užmigo Marija Kairytė Chockeivičienė. Buvo gimusi 1892 m. spalio 18 d., Ž. Naumiestyje, stambaus ūkininko šeimoje. Baigusi pradžios mokykla ir su Julijonu Chockevičium sukūrusi šeimos židinį.

Į JAV atvažiavo 1949 m. gegužės 14 d. ir apsistojo Philadelphijoje. 1950 m. atsikėlė Detroitan. Dirbo Grace Igoninėje. Priklausė šv. Antano parapijai. Siuntė Lietuvon siuntinius ir rėmė ten esančias bažnyčias ir kunigus. Buvo pensininkė. Po atlaikytų šv. Antano bažnyčioje mišių, palaidota lapkričio 7 Holy Sepulchre kapinėse. Liko dukterėčia Rimkutė-Šimkienė su vyru Juozu, sūnus Juozas su šeima ir kiti giminės Lietuvoje.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• LAPKRIČIO 28 D. Kariuomenės šventės minėjimas. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius Lietuvių namuose.

• GRUODŽIO 20 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiama Kalėdų eg-lutė. 1982 M.

• SAUSIO 24, sekmadienį, 4 val. — Sinfoninis koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

• SAUSIO 31 D. Kultūrinė popietė — knygos "Lietuviai Sibire" pristatymas. Rengia Neringos tunto vyr. skautės.

• VASARIO 13 D., šeštadienį, 6:30 v. v. — Lietuvos laisvės vigilija Dievo Motinos šventovėje, Rengia Dievo Motinos parapija.

• VASARIO 14 D. 4 v. p. p. Vasario 16-tosios minėjimas DMNP parapijos auditorijoje. Rengia ALT Clevelando skyrius.

• VASARIO 20 D., šeštadienį, Pilėnų tunto Blynų balius Lietuvių Namuose.

• VASARIO 21 D. Filmo "Prezidentas Antanas Smetona" demonstravimas ir Vasario 16 minėjimas Lietuvių Namuose. Rengia ALT S-gos Clevelando skyrius.

amber studios, inc.

505 East 185 Street;
Euclid, Ohio 44119
Tel. 531-3500

Pas mus rasite didelį pasirinkimą meno išdirbinių (keramikos ir skulptūros), žinomų menininkų paveikslų, foto darbų, meno reikmenų ir gintaro papuošalų. Didelis paveikslų ir foto rėmų pasirinkimas ir jų įrėmavimas, bus atliktas pagal jūsų pageidavimus.

Studija atidaryta pirmadieniais ir penktadieniais nuo 12-6 val. vak., antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 12-9 val. vak. Šeštadieniais nuo 10-6 val. val. Uždaryta trečiadieniais.

Rimas Laniauskas, prezidentas

• KOVO 20-21 D. D. Drango romano premijos įteikimas ir koncertas DMNP parapijos salėje.

• KOVO 28 D. Kaziuko mugė.

• BALANDŽIO 3 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos 25 metų sukakties minėjimas-koncertas.

• 1982 M. BALANDŽIO 17 D. Dirvai paremti Pavasarinis balius Lietuvių Namuose.

• BALANDŽIO 25 D. šv. Kazimiero lit. mokyklos mokinių pirmoji komuniija.

• GEGUŽĖS 2 D., sekmadienį, 3 val. p. p. Grandinėlių koncertas CCC Main Campus teatre.

• GEGUŽĖS 9 D. Partizano motinos minėjimas D. M. N. P. parapijos salėje. Rengia Birutietės.

• GEGUŽĖS 15-16 D. D. vakaronė visuomenei. Rengia Vyr. Skaučių Židiny.

• GEGUŽĖS 22-23 D. Lietuvių Rašytojų S-gos suvažiavimas Clevelande. Rengia Lietuvių Rašytojų Sąjungą. Globoja DMNP parapija.

• BIRŽELIO 6 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigtuvės.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

NATIONWIDE INSURANCE
Nationwide is on your side

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

HELP WANTED

Companion for elderly Lithuanian lady, part or full time. Call after 6:00 o'clock: 243-3807. (47-48)

WANTED AT ONCE
STRUCTURAL STEEL
DETAILERS

Experienced detailers of structural steels, joist, deck. Erie Pa. fabricator. Must relocate. Good wage.

(814) 459-2715

(4150)

EXPERIENCED MAIDS FOR
CLEANING DUTIES. WELL ESTABLISHED APT. COMMUNITY. EXCELLENT BENEFITS, PAID VACATION. SALARY ACCORDING TO EXPERIENCE. CALL
Julie 216-449-5800

(43-49)

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

• **Tėvynės Garsų radijas** gruodžio mėnesio pirmąjį sekmadienį, gruodžio 6, pradės transliuoti savo programą iš naujos stoties WJW AM 850 banga. WJW radijas turi galingą siųstuvą, kurio transliacijos girdimos beveik visoje Ohio valstijoje iki Columbus miesto.

Lietuviška programa bus girdima šioje stotyje kiekvieną sekmadienį nuo 7 val. vak. iki 8 val. vak. Clevelando ir Ohio valstijos lietuviai pradėdant gruodžio 6 prašom klausytis WJW AM 850 radijo stotyje lietuviškos muzikos, žinių, keliaujančio mikrofono reportažų, literatūrinių ir istorinių apybraižų.

Taip pat kitoje stotyje — WZZP FM 106 ir toliau bus girdima kas antrą sekmadienį, 6 val. 30 min. ryto Tėvynės Garsų programa. Jos turinys bus religinės minties. Asmenys, kurie dėl ligos ar senatvės neturi galimybių dalyvauti lietuviškose pamaldose, nuo lapkričio 29 galės girdėti lietuvišką pamokslą ir religines giesmes per radiją. Šioje programoje taip pat bus skelbiamas dvisavaitinis lietuviškų renginių kalendorius.

Prašom siųsti žinias ir pranešimus Tėvynės Garsų radijo vedėjui šiuo adresu: 4249 Lambert Road, Cleveland, Ohio 44121.

• **Kultūrinių Darželių** visų tautybių prieškalėdinis pobūvis — vakarienė įvyks gruodžio 6 d., sekmadienį, 4 val. p. p. University Club, 38 Euclid Ave. Kaina asmeniui \$12.50.

Lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti. Registruotis pas M. Trainauskaitę telef. 431-8368.

• **Ramovėnų balius** ir Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 28 d. 7:30 v. v. Lietuvių Namuose. Kaina asmeniui \$12.50. Bilietus galima įsigyti pas Ramovės skyriaus valdybos narius.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

ŠALFAS suvažiavimas Clevelande

Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos suvažiavimas įvyko 1981 m. lapkričio mėn. 14 d. Clevelande Lietuvių namuose. Dalyvavo 50 atstovų nuo klubų su 88 įgaliotais balsais. Suvažiavimą atidarė Centro Valdybos pirm. Pr. Berneckas pasveikindamas atvykusius atstovus. Į prezidiumą paskvietė ir susirinkę pritarė šiuos asmenis: A. Rugienį, V. Jokūbaitį ir A. Banelį, kurie pamainom pirmininkavo ir sekretoriauti J. Karpių ir M. Empakerį.

Suvažiavimo atstovai išklaušė pranešimus Centro valdybos, apygardų bei atskirų sporto šakų, revizijos komisijos, garbės teismo ir kt. Centro valdybos pirm. Pr. Bernecko pranešimas buvo ilgas, nes lietuvių veiklą dviejų kadencijų.

Ryškus sportinis įvykis buvo 1980 metų Kalėdų — Naujų metų laikotarpis 22 sportininkų viešnagė pas Australijos lietuvių. Sportininkai gražiai pasirodė reprezentuodami sąjungą.

Pirm. Pr. Berneckas dalyvavo LB konferencijoje Dainavos stovykloje. Atskiroje komisijoje buvo svarstomi ir sporto reikalai. Sporto komisijos išvadose nurodytas pageidavimas Šalfo ir Alfo (Australijos Sporto sąjungos), kad PLB konstitucija būtų pakeista ta prasme, jog į PLB ir kraštų valdybas nariai sporto reikalams būtų ne koptuojami, kaip dabar, bet skiriami atitinkamų sporto sąjungų. Taip pat buvo pageidauta lituanistinėse mokyklose įvesti fizinio auklėjimo pamokas, supažindinti jaunimą su lietuviška sporto veikla ir organizacija ir paraginti jungtis į mūsų sporto klubus. Deja, LB valdyba iki šiol į tuos pageidavimus dar neregavo.

1978 m. suruoštos Pasaulio lietuvių sporto žaidynės Toronte. Antrosios Pasaulio lietuvių sportinės žaidynės įvyks Chicagoje 1983 m. Tam reikalui sudarytas iš chicagiečių komitetas. Pasaulio Lietuvių Dienų ruošos pirmininkui buvo pristatytas žinomas sporto veikėjas bei žymus Amerikos valdžios pareigūnas Valdas Adamkus Organizacinio žaidynių komiteto pirmininko pareigom.

Sporto fondas įsteigtas iš Pasaulio Lietuvių dienose 1978 metais gauto kapitalo. Fondas įregistruotas Ontarios provincijoje, kaip pelno nesiekianti organizacija.

Pr. Berneckui pirmininkaujant centro valdyboje buvo šie asmenys: J. Nešukaitis, Alg. Bielskus, M. Leknickas, S. Krašauskas, A. Banelis ir M. Empakeris.

Anksčiau buvę, bet iš valdybos pasitraukę St. Dargis, R. Underys, Ant. Liudžius.

Izd. J. Nešukaitis pranešė, kad suvažiavimo dienai kasos knyga rodo \$4,715.49, Sporto fondo kasoje \$34,400 ir Sporto leidinio kasoje — \$6000. Pinigai laikomi "Parama" taupomoje kasoje. Australijos išvykai Centro valdyba išmokėjo Organizaciniam komitetui \$5,000 ir \$2,500 paskolino, kurie iki šiol dar negražinti.

Sporto apygardos savo sportinės veiklos ir piniginius reikalus pranešė kiekviena atskirai: Kanados apygarda — vadovas A. Banis, Vid. Vakarų apyg. — Z. Žiupsnys ir Rytų apygarda — Alg. Veliūna. Rytų apygardos vadovas padarė platų pranešimą apie šią vasarą praveistas sporto žaidynes.

Revizijos komisija tikrino Centro valdybos, apygardų ir Australijos išvykų Organizacinio komiteto pinigines atskaitomybes. Trūkumų nerasta. Australijos išvykai išleista \$21,768.80, kurie buvo surinkti iš įvairių organizacijų ir iš visuomenės aukų. Pagal centro valdybos apyskaitą išvykai yra paskolinta \$2,500 ir pagal Organizacinio komiteto apyskaitą gauta paskola iš PLB \$2,500. Galutinai susumavus visas aukas rastas likutis \$2,000, kuris gražintas kaip paskola PLB. Centro valdyba mano, kad Organizacinis išvykos komitetas neleistinai pasielgė, nes tie pinigai lygiai taip pat priklauso ir centro valdybai. Valdybai pasiūlius, suvažiavimas nutarė, kad pusė tos sumos (1000) turi būti gražinta Šalfo kason.

Lietuvių išeivijos sporto istorijos klausimu pranešimą padarė Sigitas Krašauskas. Medžiaga istorijai yra renkama ir jau turima apie 60%. Prašė sporto darbuotojus paskubinti medžiagą prisijusti, nes tikslas yra leisti.

LITHUANIAN RADIO PROGRAM
4249 LAMBERT RD. CLEVELAND, OHIO 44121 (216) 387-9708

CLEVELANDO LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

NUO 1981 GRUODŽIO 6
GIRDIMA SEKMADIENIAIS
7 VAL. VAK. — 8 VAL. VAK.
NAUJOJE STOTYJE

**WJW
am
850**

LIETUVIŠKA MUZIKA, ŽINIOS, KELIAUJANČIO MIKROFONO REPORTAŽAI, MOTERŲ PASAULIS, ISTORINIS IR LITERATŪRINIS VINJETAS.

KLAUSYKITĖS TĖVYNĖS GARSŲ KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ!

dinį išleisti 1983 m. Pasaulio lietuvių žaidynių progą.

Ruošiamų Lietuvių pasaulio dienų Chicagoj komiteto narys Valdas Adamkus aiškino apie planuojamus darbus bei problemas ruošiant ateinančias Pasaulio lietuvių sporto žaidynes.

Senajai valdybai nesutikus pasilikti, buvo sudaryti trys sąrašai kandidatų: du iš Chicagos ir vienas iš Clevelando. Buvo balsuojama už sąrašus. Slaptai balsuojant už Chicagos sąrašą "A" paduota 57 balsai, Chicagos sąrašą "B" — 5 balsai ir už Clevelando sąrašą "C" — 26 balsai. Tokiu būdu į Šalfą Centro valdybą išrinkti "A" sąraše įrašyti asmenys: Valdas Adamkus, V. Grybauskas, V. Brizgys, Al. Lauraitis, K. Ambutas, A. Tamošiūnas ir R. Korzonas.

Valdyba turi teisę koptuoti atskirom sporto šakom asmenis, pav. ir iš kitų sąrašų, kas ir buvo padaryta pakviečiant vicepirmininku sporto reikalams A. Bielskų.

Revizijos komisijon išrinkti: V. Jokūbaitis, K. Karalis ir Vl. Čyvas.

Garbės teisman išrinkti:

Pr. Berneckas, A. Banelis, J. Nešukaitis ir M. Leknickas.

Šiame suvažiavime priimti "Lietuvių Sporto Fondo" įstatai. Fondo kapitalas yra neliečiamas. Pajamos iš fondo naudojamos centro valdybos nuožiūra sportinei veiklai remti. Fondo nuolatinį kapitalą sudaro aukos, dovanos, palikimai ir t.t. Fondas įregistruotas Ontario provincijoje, Kanadoje. Fondo nariais yra visi Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos metiniai registruoti nariai. Fondą valdo Direktorių taryba. Tarybą renka metinis Šalfo suvažiavimas iš Kanados piliečių. Fondo veiklą tikrina Šalfas Sąjungos revizijos komisija.

Suvažiavimui baigiantis buvo pareikšta užtarnauta padėka buv. valdybai. Buvęs pirmininkas Pr. Berneckas pakeltas į Šalfas Sąjungos garbės narius.

K. Karalis

• **OHIO AUTO BODY**, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

HOUSE FOR SALE

Euclid. By owner. Master bungalow 247 East 206 St. 3 bedroom, 2½ bath, excellent condition. 57,000.

20,00 down, owner will finance 3 year of 12%. Call: 486-1395. (45-46)

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

VAKARAS SU TEODORU BLINSTRUBU

Teodoras Blinstrubas, vi-
s u o menininkas, tautinin-
kas, daugelio organizacijų
aktyvus narys, mokytojas,
visą savo amžių skyres lie-
tuvio tarnybai, ši mėnesį
sulaukia 75-sius metus. Ta
proga jo artimesnieji drau-
gai suorganizavo šaunų va-

karą, lapkričio 14 d., pabu-
vojimą su Teodoru, Chica-
gos liet. tautiniuose namuo-
se.

Teodoro Blinstrubo ir jo
žmonos pagerbime dalyvavo
per šimtą asmenų. Sukak-
tuvininko asmenybę bei nu-
eitąjį kelią apibūdino Eu-
genijus A. Bartkus. Solis-
tė Roma Mastienė, akompa-
nuojant Manigirdi Motie-
kaičiui, giedria nuotaika at-
liko kelias mūsų komposito-
rių dainas. Vakaro daly-
viai Sukaktuvininkui įtei-
kė atminimą, E. Marčiulio-
nienės keramikos kūrinių.
Vakaro programą darniai
tvarkė Jonas Jurkūnas.

SUSTIPRINTAS LIETUVOS LAISVĖS KOMITETAS

Lietuvos Laisvės Komi-
tetas papildytas naujais
nariais. Pastaruoju metu į
jį įsijungė Simas Kudirka,
Vladas Šakalys, Tomas

ALTo Cicero skyriaus taryba. Sėdi iš kairės: plk. J. Švedas, A. Repšienė, dr. P. Atko-
čiūnas, Z. Juškevičienė. Stovi: Žilėnas, A. Dumčius, J. Žemaitis, K. Mickevičius, A. Zumaras.
C. Genučio nuotr.

Venclova ir Bronius Kvik-
lys. Lietuvos Laisvės Komi-
tetas susideda iš Lietu-
vos piliečių. Be naujai įsi-
jungusių narių, komitetan
įeina Bronius Bieliukas,
Viktorija Čečetienė, Pau-
lius Jurkus, dr. Bronius Ne-
mickas ir Vytautas Vaitie-
kūnas.

• Lietuvos bažnyčių kny-
gų autoriui reikalingos šių
išėivijoje mirusių Kauno
arkivyskupijos kunigų nuo-
traukos: Vlodo Čegio, prel.
Z. Ignatavičiaus, Juozo Ja-
nilionio, Vinco Rudzinsko,
kan. Mečislovo Sandanavi-
čiaus, Kazimiero Kavaliaus-
ko. Jeigu kas jų turėtų,
prašomi paskolinti, atsiun-
čiant adresu: Br. Kviklys,
5747 So. Campbell Avenue,
Chicago, Ill. 60629.

FILMO ANTANAS SMETONA RĖMĖJAI

ALT S-gos Chicagos sky-
riaus pastangomis spalio
25 ir 30 d. d. buvo Chica-
goje parodytas filmas "An-
tanus Smetona". Ta proga
filmo išlaidoms padengti
buvo gauta aukų:

100 dol. Korp. Neo-Li-
thuania Chicagos padali-
nys.

Po 50 dol. B. ir G. Bis-
kiai, L. Kriaučeliūnas.

40 dol. K. Šimulis.

30 dol. A. Gudaitienė.

Po 20 dol. A. Mažeikienė,
J. Kerelienė, S. Paškonis,
B. Girčys, O. R. Tuire, I. ir
J. Levickai, D. Jurcienė.

Po 10 dol. P. Alminaus-
kas, J. ir A. Savickai, D. ir
S. Adomaičiai, J. Žemaitis,
J. Gaudušienė, J. Grabaus-
kas, V. R. Mastis, B. Mo-
tusienė.

Po 5 dol. G. Maldėnas, P.
Žolynas, A. Kukučienė, P.
Endzelis, E. Paliliūnienė.

Skyriaus valdyba visiems
nuoširdžiai dėkoja.

Antano Smetonos filmo
atnaujinimui aukojo:

100 dol. Jonas Kasmaus-
kas, Ormond Beach, Fla.

25 dol. Monika Lember-
tienė, Santa Monica, Calif.

Aukos buvo įteiktos buv.
Sąjungos valdybai.

Abiem aukotojam nuošir-
džiai dėkojama.

• Birutės Kemžaitės poe-
zija "Nebijok žaibų, nei vė-
rų" jau yra spaustuvėje
surinkta. Jei dar atsirastų
norinčių šios knygos išleidi-
mą paremti, prašome čekius
siųsti iki šių metų gruodžio
19 d., adresuojant: B. Ke-
mžaitės poezijai leisti ko-
mitetui, 6437 So. Washte-
naw, Chicago, Ill. 60629.

Komitetas

REIKALINGA PARAMA

Spaudoje 1974 m. esu ra-
šiusi apie buvusį Nepri-
klausomos Lietuvos Tribu-
nalo teisėją Česlovą Butkį
jo 80 metų sukakties pro-
ga. Ateinančiais metais jis
baigs devintą dešimtį. Ta-
da minėjau jo parašytus
memuarus, kuriuos ruošiau
spaudai. Šį kartą kreipiuosi
į skaitytojus prašydama Č.
Butkio vardu jo memuarų
išleidimui ir moralinės ir
materialinės paramos. Pats
autorius gyvena iš kuklios
pensijos, taigi, sudaryti di-
desnę sumą nėra pajėgus.
Jis yra žinomas visiems
Lietuvos teisininkams, Pa-
baltijo universiteto teisės
mokslų studentams, Braun-
schweigo ir Watenstedto
tremtinių gimnazijos mo-
kytojams ir moksleiviams,
žinoma, ir šiaip draugams.
Neabejoju, kad jo atsimini-
mai bus įdomūs ir lietuviš-
kos knygos mėgėjams ir
puoselėtojams, nes juose
rašoma apie gyvenimą ne
tik pačioje Lietuvoje, bet ir
Rusijoje caro laikais, bol-

ševikų revoliucijos metu,
Lietuvoje Teismų steigimo-
si laikotarpyje, rusų ir vo-
kiečių okupacijų maišatyje,
Vokietijoje tremties sto-
vyklose ir esigravus į JAV.
Kiekvienas tų laikotarpių
yra išmargintas asmeni-
niais pergyvenimais, nuoty-
kiais, linksmiais ir šurpu-
lingais įvykiais.

Knygos leidimo rėmėjai
bus paminėti atskiru sąrašu
sekančiai: mecenatai —
\$100.00 auka ar daugiau.
Garbės rėmėjai — žemiau
\$100.00 iki \$50.00. Rėmė-
jai — žemiau \$50.00 iki
\$25.00.

Taip pat kiekvienam rė-
mėjui bus pasiųstas Č. But-
kio knygos vienas egzem-
pliorius.

Paramą knygos leidimui
siųsti sekančiu adresu: Č.
Butkys, 225 East 4th St.,
Bethlehem, Pa. 18015.

Vladė Butkienė

• Teodoro Blinstrubo 75
metų sukakčiai paminėti
rengimo komitetas, iš minė-
jimo likutį 31.15 dol. per O.
Kremerį atsiuntė Dirvai pa-
remti. Ačiū.

• "Jinai ir Trys Ginta-
rai" estradinės muzikos
vienetas New Yorke, per J.
Nakutavičių Dirvai parem-
ti atsiuntė auką 20 dol.
Ačiū.

HOUSE KEEPER

WILLING TO LIVE IN FLORIDA
FOR 5 MONTHS FROM DECEMBER
TO APRIL IN BEAUTIFUL HOME.
NO COOKING — LIGHT CLEANING.
SALARY NEGOTIABLE. REFS. PRE-
FERRED. CALL 215 VI-3-7362 BE-
FORE NOON OR AFTER 6 P.M.
(43-46)

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

Lietuvių Enciklopedija 36 tomai	\$366.00
Encyclopedia Lituanica 6 tomai	\$125.00
Vinco Krėvės Raštai 6 tomai	\$32.60
Iš mano atsiminimų — Petras Klimas	\$13.25
(Kainos su persiuntimu Amerikoje)	
Užsakymus siųsti: J. Kapočius, P O Box 95, So. Boston, MA 02127	
Telef. dieną (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.	

Sibiro kankiniui

A. A.

ALFONSUI MAINELIUI

Lietuvoje mirus, jo broliui PRANUI MAI-
NELIUI, Dirvos talkininkui, ir jo šeimai
reiškiame užuojautą

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

Operos solistei

A. A.

IRENAI STANKŪNAITEI

į amžiną poilsį iškeliavus, tėvui komp. JUO-
ZUI STANKŪNUI ir artimiesiems, reiškia-
me gilią užuojautą

Bronius, Aleksandra ir Julius
K a z ė n a i

Lietuviškos dainos puoselėtojai ir solistei

A. A.

IRENAI STANKŪNAITEI

mirus, jos tėveliui kompozitoriui JUOZUI
STANKŪNUI ir artimiesiems gilią užuojau-
tą reiškia

Leonas Kaulinis ir šeima